

□ MAGYAR NÉPLAP □

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

<p>Megjelenik minden szombaton.</p> <p>Előfizetési ára:</p> <p>Egész évre 6 korona; félévre 3 korona. Amerikába egész évre 9 korona.</p>	<p>Szerkeszti</p> <p>BUDAY ALADAR</p> <p>Kiadja a „PÁZMÁNEUM” nyomda és irodalmi vállalat.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>Budapest, VIII., Fhg. Sándor-utca 36</p> <p>A hó első számához rendes melléklet: »Páduai Szent Antal Lapja.«</p>
---	---	---

A katonai követelések.

Annyi tény, hogy a magyar-osztrák közös hadsereg rossz bőrben van; csak éppen, hogy nem züllött az állapota, hanem a harczy képessége valóban kérdéses. És hogyan jutott ide? hogy juthatott ép abban az időben, mikor más nyugati nemzetek sok áldozattal fejlesztik seregüket, hogy távoli gyarmatokat hódíthassanak, hogy nagy politikát folytathassanak? Csak azon az uton, hogy évtizedekig nem valósíthatók meg az égető katonai reformok, mert az osztrák fél inkább magára zudítaná a pokol minden kapuját, semhogy a magyar nemzet jogos és törvényes igényeit a hadseregben kielégítse.

A mi hadseregünk körül immár negyven év óta, de legkivált tiz esztendő óta, állandó háboruskodás folyik. Mint a hogyan gazdasági kérdésünk körül is folyt mindaddig, míg végre az utolsó perczen létrejött az utolsó kiegyezés. Létrejött úgy, hogy most mind a két kormány nem győzi takargatni a feltjait és bizonyítani, hogy mégse használ annyit a — másoknak, mint a nép hiszi!

Igy együtt élni a két államnak igazán kár; ebből a közösségből nincsen haszna se magyarnak, se osztráknak, se dinasztjának. Vagyon és tekintély pusztul bele. A monarkia mind két felében megrendült a nép

bizalma és nálunk is, odaát is kristálylyá jegezesedett a gyűlölség. Mi őket, ők minket okoznak a haladás lehetetlenségeért. És sirva emlegetjük azt a napot, melyen elválhatnánk.

Hát miért nem elégítik ki a magyar nemzet jogos követeléseit katonai téren? hiszen ha ez megtörténik, semmi se állja útját a hadsereg kellő fejlesztésének.

Királyunk jubileumi pénze.

tésének. A magyar nemzet fiai közül senki se gondol arra, hogy védtelenül maradjanak a határok, az érdekek, a haza teste és a nemzet vagyona. Inkább, mi voltunk mindig a vitéz nép, mely életét, vérét és vagyonát a haza oltárára feltette, sőt a királyért is mindig halni kész volt, ha oltalmát, csak így biztosíthatta. Hát miért marad mégis hátra a

hadsereg, csakhogy a magyar jogok és igények érvényesülésre ne jussanak? Ausztria maga nem képes a monarkiát fenntartani: Nem is akarja. Követeli a mi áldozatainkat. Csakhogy nem akar érte annyit se adni, mennyit jog, méltányosság és kölcsönösség szerint adnia kellene. Távol, hogy egyenlő és egyenrangú félnek fogadja el a magyart a monarkiában. A félrevezetett szlávok (csehek, szlovének) azzal rémitik császárukat, hogy nem szavaznak meg költséget a seregre, ha abban a magyar jogok tiszteletet kapnak. Sőt tovább menesztenék a hátrafejlődésünket és kivetnék ránk a reformok költségét minden ellenérték nélkül, ha hagynók magunkból ezt a csufot üzni

Azonban a mi álláspon-tunk helyessége az, hogy nem adunk addig semmi újabb áldozatot, se pénzben, se vérben a seregre, míg kívánságainkat nem teljesítik. Már azok, kikre tartozik. A mennyiben a király felségjogai azok, miket mi kívánunk, adja meg a király; a mennyiben a két birodalom egyezségének tárgyai, tessék velünk egyezkedni és megegyezni.

Igazán, leghelyesebb volna, ha addig semmi irányban se folytatna tárgyalást Ausztriával kormányunk a katonai dolgokról, míg a nemzetet egy újabb általános választásban meg nem kérdezi, hogy mennyit haj-

landó vállalni az újabb terhek-
ből és minő ellenszolgáltat-
mányt követel azokért. Mert a
nemzet volna leghivatottabb
annak megítélésére, hogy mit
bir el válla és mi annak az
ára, hogy a haza sorsa biztos
legyen a támadások ellen és
a haladás, fejlődés biztosítva
legyen a jobb irányban.

Munka és bér.

Kozma Ferencz.

Ránk szakadt és sokszor hallható
közkeletű mondás, hogy élni és élni
hagyni: ez legyen az elvünk. Élet
és haladás azonban a munkától függ.
Hanem az már nyomasztó és rab-
szolga módra görnyesztő tudat volna,
ha azt kellene vallanunk, hogy a
munka egyetlen célja a megélhetés
biztosítása és annak minden bére
a kifizetett koronák. Nagyon téves
tehát a szociáldemokraták elve, kik
így beszélnek: „A bér munkás eladja
munkaerejét, hogy élhessen. Födolog
előtte a bér, mellékes a dolog. Ha
munka nélkül is felvehetné bérét, nem
kifogásolná”. Az ilyen hamis és nagy-
képű kijelentést még az elvtárs is
visszautasítja, mert sértés az a mun-
kásvilágra; nem tekintve a munka-
adók és az ugynevezett uri világ se-
regét, kik szintén munkát végeznek,
mikor piacot teremtenek a munkás
készítményének. Dolgozni mindig kell,
mert a nélkül az emberiség fenn nem
állhat.

A munka felőli keresztény világ-
nézet sokkal nemesebb, vigasztalóbb
és magasabb. A munka a bűnbe-
esés óta büntetése az emberi nem-
nek, mert ezzel ad elégtételt, mi pe-
dig kötelessége. Az az ember, ki a
legmagasabb Ur szolgálatában és
annak akaratára végzi dolgát, nem-
csak azért munkálkodik, hogy verej-
tékben megkeresse kenyerét, azaz a
bérét, hanem — szemben a rabszol-
gával — szabadon és megadással
dolgozik, munkáját a kegyelem álla-
potában és jó szándékban végezvén,
egész életét átalakítja így jó illatu
áldozattá, folytonos imádsággá és
a hogy hetenkint kapja érte földi
bérét, úgy várja holta után az örök
bért. „A terhes, fáradságos munka
a bűnnek következménye, de ugyanaz
védbástyája a léleknek és orvossága
a további bűnök ellen.” Nem feyencz,
hanem kedvencz, nem mostoha, ha-
nem édes gyermek a keresztény
munkás Isten szemében, ki irtózik a
semmittevéstől és gazdagságában is
nemesen foglalkozik, nehogy a kor-

látanság és dologtalanság romlásba
döntse. Nagyon tudós férfiak egy-
hangu tanítása, hogy munkásság és
hivatásban való hűség az erények
közt első helyen állanak. A szellem-
óriások folyton hangoztatták, hogy a
keresztény tökéletességben nem gá-
tól semelyik foglalkozási ág, ellenben
gyanus a jámborság, mely szűkölkö-
dik a hivatásban való hűség híján
és hogy Isten szemében ma is töb-
bet ér a hív engedelmesség, mint a
leggyakoribb és legnagyobb áldo-
zatok.

A munka tehát keresztény szem-
pontból: parancs, de a szegődött
munkás szempontjából szerződés is,
mely jogokat és kötelességeket egy-
formán állapít meg, úgy hogy a
káté például a szolgák bérének visz-
zatartását égbekiáltó bűnnek álla-
pitja meg. Mint szerződő félnek,
jogában áll a munkásnak, hogy ere-
jét és tehetségét olyan jól és olyan
drágán adja bérbe, ahogyan csak
teheti, ezért helyesli az egyház azon
keresztény munkás-egyesületeket, me-
lyek a munkások anyagi helyzeté-
nek anyagi javításán fáradsz.

Munkásra és munkaadóra egyfor-
mán kötelező az igazságosság. Nem
alamizsna, nem ajándék, nem is a
szociálisták sokat hangoztatott dog-
mája, a létminimum (melyről külön-
ben a gondolkodásra szokott szo-
ciálisták is letettek már) szabja meg
e tekintetben a helyes mértéket,
hanem a katolikus jogérzet, mely
szerint a munkás nem pusztán erőt
jelent, az ő tehetsége nem pusztán
vásári portéka, hanem családalapi-
tásra és megélésre jogosított tagja a
társadalomnak, kinek vallási köteles-
ségein kívül kulturális feladata van
az önképzésre, családja műveltségé-
nek fokozására, a nemzeti anyag
javítására.

Ezen katolikus jogérzet ellen
azonban lázít a szociálisták vallás-
talansága és anyagiassága. Amely
gazdag ember híve a nemzetközi,
kárhuzatos szociáldemokrata irány-
nak, az a munkásban nem lát többé
egyenlő jogu felebarátot. A tömeg
anyagiassága és vallástalansága pe-
dig egyenlő a tömeg lelkiismeret-
ségével. Maga Bebel is azt mondta
erről 1885-ben, hogy a szociális
intézményeket nem szabad a vörös

irány kísérleti állomásainak tekin-
teni, mert azok mindent tönkre ten-
nének.

De ha már eleget tettünk az igaz-
ságosság követelményeinek, akkor is
még tág terünk marad az embertárs
boldogítására, mikor örömet fokoz-
zuk, bánatát enyhítjük, nyomorát
szüntetjük, törekvéseiben támogatjuk.
Nincs másutt seholy olyan gazdag
melegágya a szociális eszméknek,
mint a katolikus egyházban. Mert
ez tanítja az egyik osztályt önmér-
sékletre és önmegtadadásra, a másik
osztályt tekintélytartásra és együtt-
dolgozásra. Ez tanítja, hogy az egész
társadalom együttvéve van arra hi-
vatva, mikép benne megdicsőüljön
a mennyei Atya és diadalt arasson
Krisztus! Ez tanít önzetlen szere-
tetre, általános emberségre. Ennek
hatása alatt átváltozik a fentirt köz-
keletű szólásnőd illykép: élni és
szeretni! Ez az elv aztán teremni
fog szociális eszméket, mik bol-
doggá varázsolják még egyszer a
föld színét. Az emberi munka és a
többi szociális probléma igazán
nem bérkérdés... aminthogy az
emberi élet (bármennyire fontos benne
a mindennapi kenyér) nem kenyér-
kérdés!

A Pápa a Katolikus Sajtóegyesülethez.

X. Pius pápa, kihez a Katolikus Sajtó-
egyesület hódoló feliratot intézett s áldá-
sát kérte működésére, nagy fontosságú
levelet intézett a Katolikus Sajtóegyesület
elnökeihez. A pápai levél minden sora
mutatja, hogy a pápa mily fontosnak
tartja a sajtó hivatását s hogy mily sokat
vár a magyar katolicizmustól a magyar
nemzet azon a multakban tanusított ére-
nye után, melyekről ő Szentsége oly
meleg szeretettel, oly nagy elismeréssel
szól. A pápa levele, mely kétségtelenül
mély benyomást fog kelteni mindenütt
s nyomában áldozatos cselekedet is fa-
kadni, a következőleg hangzik:

Tisztelendő Testvérünknek

Ottokár székesfehérvári püspöknek

és Szeretett Fiunknak,

Esterházy Miklós hercegnek,

mint a Katolikus Sajtóegyesület elnökeinek,

X. Pius pápa.

Tisztelendő Testvér és Szeretett
Fiunk,

Üdvöt és Apostoli Áldást!

Rendkívül örvendezünk, hogy Ma-
gyarország katolikusai a kellő ellent-
állásnak erős akaratával lelkükben
teljesen megértették és mélyen be-
látták, hogy korunk elhatalmasodó
bajainak mérgezett és kárhuzatos
forrása a romlott sajtó. Legutóbbi

M e l l

fájásból, torokfájástól, lázas állapotoktól,
gyulladásoktól gyorsan szabadít meg
bennünket a Feller-fele Elsőútid. Próbá-
tucat 5 K. bérmentve. Rendeljük Feller
V. Jenőnél, Stubica, Centrale 18. sz.
(Zágráb m.)

VIII.

nagygyű-
csak dic-
nem a t-
mert er-
nagyság-
szemek
tön mö-
ott (a h-
melynek
és férfiak
ségei ir-
és erkö-
hasznoló
delmet:
sárok e-
könyvek
ugyanis
arra, ho-
igen saj-
nem min-
legalkal-
dott el,
mely a
zakodva
ellen fo-
csöket:
ébredet
látlan sz-
ról-napr-
csak al-
kodásán-
Látván a
hivatásu-
örzésére
voltartás-
kötelez
kezdett
szágotak-
egyesek
nélkül a
vérvél-
kadó ere-
volt alk-
lyek kö-
— az el-
— Auszt-
galomna-
és közö-
mezésére
ges rem-
káros h-
határok
giteni,
elháritan-
legyen
kegyelm-
legélénk-
Nekünk
munk, h-
ményekn-
erejével
és legye-
sen Szer-
ségnek s
Miótan a
a jóknak
nélkül, n-
magyaroi-

nagygyűlésük megérdemli, hogy ne csak dicsérettel magasztaltassék, hanem a többieknek elébe helyeztessék, mert ennek a veszedelemnek úgy nagyságát, mint következményeit a szemek elé tárta és orvoslásra rögtön módot is keresett, megalakítván ott (a helyszínén) egy egyesületet, melynek feladata leendő közös erővel és férfiasan szembezállani az ellenes iratoknak terjesztésével s a hit- és erkölcsöknek megvédelmezésére hasonló fegyverekkel felvenni a küzdelmet: az iratok ellen iratokat, újságok ellen újságokat, könyvek ellen könyveket állítván szembe. Korunk ugyanis jellegénél fogva alkalmas arra, hogy a sajtóról neveztessék el: igen sajnálatos azonban, hogy a sajtó nem mint az igazság és az erények legalkalmasabb terjesztője hatalmasodott el, hanem mint fonák visszaélés, mely a törvények védelmében elbizakodva szítja és táplálja a vallás ellen folyó harcokat, kárhözatos erkölcsöket szül és terjeszt, gyűlölséget ébreszt a polgárság körében, zabolátlan szenvedélyeket gerjeszt és napról-napra szerte hinti mindazt, ami csak alkalmas az emberek gondolkodásának és lelkének megrontására. Látván a veszedelmet és tudatában hivatásunknak, mely az egész nyáj őrzésére, a rossz legelőktől való távoltartására és jó táplálék nyújtására kötelez minket, nem mulasztottuk el kezdettől fogva figyelmeztetni az országokat, népeket, társulatokat és egyeseket, hogy lássanak késedelem nélkül a munkához, ha a Krisztus vérével vetett hitet és a belőle fakadó erényt meg akarják őrizni. És volt alkalmunk az örvendezésre, melyek közül jól esik megemlékeznünk — az elismerés és buzdítás kedvéért — Ausztriáról, hol a legnagyobb buzgalommal támogatták törekvésünket és közös javaink épségének védelmezésére szervezvé az erőket, bőséges reményt nyújtottak arra, hogy a káros hatásokat nemcsak szűkebb határok közé szorítani és meggyöngíteni, hanem valaha győzelmesen elhárítani is lehetséges lesz. Hála legyen Istennek, hogy az Ó drága kegyelméből most újabb és pedig a legélénkebben óhajtott örömet szerez Nekünk Magyarország. Erős a bizalmunk, hogy szándékotok nagy eredményeknek lesz forrása, melyeknek erejével Magyarország képes lesz — és legyen is az őseitől, de különösen Szent Istvántól átvett dicső örökségnek sértelettségét megvédelmezni. Míután azonban ez nem eszközölhető a jóknak egyetértése és segítségével nélkül, nagy a reményünk, hogy a magyaroknak kipróbált akaratereje a

jelenlegi viszontagságok közt akként fog érvényesülni, hogy kivétel nélkül mindegyitek nagylelkűen hozzá fog járulni — kiki tehetsége szerint — a lehető legüdvösebb és legszükségesebb mű véghezviteléhez. Magyarországtól, a nagy és dicső tettek hazájától, mindig nagy dolgokat várunk: különösen azonban azt, hogy a katolikus név diszét továbbra is viselni fogja s a hit és erkölcsnek úgy ápolásában, mint védelmében napról-napra fényesebb példákat fog nyújtani. Mint ezen remélt eredményeknek kieszközlőjét, a Mi jóindulatunknak zálogát és a mennyei kegyelmek biztosítékát Nektek és Magyarország minden fiának, akik a Katolikus Sajtóegyesület javára munkát, jóindulatot és segítséget áldoznak, apostoli áldásunkat az Urban készsége szeretettel adjuk.

Kelt Rómában, Szent Péternél,
1908. jan. 10-én, pápaságunk ötödik
évében X. Pius pápa.

A szocialisták kudarcza.

(N. Á.) A magyarországi szocializmus nagy garral megindított földmívelő-mozgalma sulyos kudarczczal, szégyenletes eredménytelenséggel járt. Pedig ugyan csak nekigyürköztek a vezérek. Nagyon kötötték az ebet a karóhoz. Most ütött a magyar gazdaközönség utolsó órája, most törjük le a birtokos-osztályt, hogy abba koldul örökké. Így fogadkoztak a vezérek, akik mohó vágygyal, a telhetetlenség utálatos falánkságával vetették rá magukat a csendes falu népére. A hatalmi önkény belügyére megadta nekik erre az alkalmat a földmivesszövetségek engedélyezése által. Ez a politikai kalandor a nemzet alkotmánya ellen folytatott harcában a gazdaszocializmus taláta a legerősebb ellentállást és azért forralt bosszút ellene.

A földmivesszövetségek engedélyezése után a szocialista párt örömmámorban uszott. Hogyisne, mikor az agyonpumpolt ipari munkásság után új tér nyílik meg a pénzszerzésre. Csináltak is olyan alapszabályt, ígérték is abban anynyi szépet és gyönyörűt, hogy a paraszt minden újját megnyalhatta utána. Nincs az a kedvezmény, az a boldogság, az a segítség, amely benne ne lett volna az új szövetség alapszabályaiban. Olyan ember nem kívánható, amit a szövetség meg ne ígért volna. És egyszerre három is alakult. Kapott egyet Me-

zőfi, egyet Várkonyi és egyet a nemzetköziek. Várkonyi azt mondta, hogy husz pesti patikáért nem adná ezt a jó üzletet. Pedig odaadhatta volna, mert rövid néhány hónap alatt megszűnt Várkonyi pártjával egyetemben a szövetség is. Mezőfi még csak valahogy tartja a szövetségben a lelket, de sokáig ő sem bírja. Egyik vidékről a másikra vándorol és maholnap szűk lesz neki ez a kis haza.

Bennünket főleg a nemzetközi szocialisták földmivesszövetsége érdekel, mert az indult nagy reményekkel a küzdelembe. De érdekel és a közérdek szempontjából alapos figyelemre méltó ez a szövetség különösen azért, mert az ő sorsának bírálata utján világos képet nyerünk a magyarországi agrárszocializmusról s annak kilátásairól. A szövetség alakulásának pillanatnyi hatása alatt óriási agitációt indított a párt. Legjobb erőit küldte a vidékre, akik heteken keresztül járták a falvakat és beszéltek a népet megváltó szövetségről. Egész megyékben terjedt el a nép között az a képtelen mese, hogy a földmivesszövetség a király ajándéka, mellyel a nép az urakkal szemben kivívhatja a jogait. De ezenkívül ígérték a szocialisták, ami szemnek, szájnak kívánatos.

Egy központi vezér pl. ezeket mondta a szövetségről:

«Zentul vége itt az urak uralmának. A nép kezébe kapta azon hatalmas eszközt, mellyel jogos uralmához jut. Miénk lesz a föld és annak haszna, miénk lesz minden. Az új szövetség által annyit bért kapunk amennyi nekünk jól esik. Mi nem megyünk a gazdához, hanem várjuk őt a szövetségben. Ha jön, akkor megállapítjuk a bért, azt vagy megadja, vagy nem adja meg. Ha nem adja meg, akkor nem kap munkást. Persze, elvtársak, ti azt mondjátok, hogy akkor hozat más faluból. Igen ám, de ott is lesz szövetség és ott se kap egy fiamunkást. Hát mit csinál akkor? Megadja a bért, ha tíz pengőt is kérünk. De ez még semmi. A befizetett tagdíjából adunk a sztrájk idején segélyt, betegség esetén táppénzt, rokkantság esetén nyugdíjat és szerzünk földbérletet, hogy a saját magunk gazdái legyünk. Aki ezek után is huzódozik tőlünk, az megérdemli a sorsát, hogy nyomorultul, gyáván pusztuljon el.»

Ki csudálkozik ezek után, hogy az amugy sem valami kedvező anyagi viszonyok között élő nép

felült e szép képnek és fizette a tagdíjakat, mint a köles? Hogy csatlakozott a szövetséghez, megalakította a csoportot? A megindított akciónak oly hatása volt, hogy majdnem 3000 községben indult meg a vidéki csoportok megalakulására a mozgalom. A párt már egy földmivelő napilap megindításának a tervével foglalkozott és lelkesen építette a légvárakat. De a szocialista párt tervez, a nép végez. Az elbizakodott vezérek minden terve meghiusult. A földbérletek tervét a községek visszautasították és nem voltak hajlandók a szocialista párt közvetítését elfogadni. Majd elvégezzük mi azt magunk a néppel, mert jóllaktunk a vigéczekkel, hangzott a községek válasza. Ekkor a szocialista párt az aratósztrájkot kezdte szervezni. A vidéki értekezletekre még visszaemlékeznünk, amelyeken lehetetlen feltételű szerződési mintákat fogadtattak el.

Az egész országban aratósztrájkra való előkészületek folytak. Ez egyszer azonban nemcsak a munkások, hanem a gazdák is szervezkedtek. E szervezkedésnek nem az volt a célja, hogy a munkásság érdekeit elnyomja, hanem hogy a mezőgazdasági termelést biztosítsa. A gazdaközönség mindent elkövetett, hogy a munkássággal egységre jusson és többnyire sikerült is. A gyenge termés kissé kiábrándította a felizgatott népet, amely belátta, hogy a gazdának is nehéz éve van. Ahol a munkássággal való egyezkedés lehetetlen volt, ott idegen munkaerőről gondoskodtak. Így bukott el az aratósztrájk.

Mit kapott tehát a nép az égis dícsért földmivesszövetségtől? Semmit. Befizette a tagsági díjakat, amelyek kámforként tűntek el. A központ mind elszedte, hogy fizethesse az embereit. A nép érezte, hogy mint annyiszor, újra becsapták. Pénzét elköltötte a központ, a vidéki csoportoknak egy fillérjük sem maradt. A már megalakított 6000 szövetség között 450 részint önmagától szűnt meg, részint szabálytalanságok miatt feloszlatták. A megmaradt 150 csoport között

80 megszakított a központtal mindennemű összeköttetést, a többi még remél.

Íme a hírhedt Kristóffy bosszúálló ajándéka így sült visszafelé. Egyévi működés után a szocialisták kudarca teljes. Az agrárszocialista mozgalom haldoklik, a nép kiábrándult a szocializmus hazugságaiból. Mit jelent ez? Hogy a magyar népnek nem kell a nemzetközi szocializmus. Hogy mégis csatlakozott hozzá, az annak a jele, hogy a mi népünket is megragadta a kor szervezkedési láza. Nem csudáljuk, ha a nép szervezkedni akar, ha elégedetlen. Semmi oka az ellenkezőre. Elvégre az ország minden osztálya szervezkedik. A nagyobb tisztviselőktől az utolsó bakterig ma már mindenki egyesül érdekeinek védelmére. Csakhogy, amíg az intelligensebb elemek önállóan a szocializmus demokráciától alakítják meg a szervezeteiket, addig erre a mi népünk képtelen, mert sem a műveltsége, sem az önállósága nincs meg hozzá. Felül az első jöttmentnek és oly mindegy neki, hogy mi annak a lobogónak a neve, a színe, amely alatt tömörül. A nép érzi, hogy tömörülnie kell. És itt találunk rá társadalmunk egyik súlyos bünére. Mert látjuk, hogy a népet a szocialisták többször becsapták és az újra és újra ül fel nekik. Felül, mert szervezkedni akar, mert érzi, hogy hasonlóan a többi osztályokhoz — neki is kell érdekszövetség.

És ha nem jön hozzá senki, csak a szocialisták, akkor velük indul harcba. Akkor az ő politikai terveit támogatja. És ez mindaddig így lesz, amíg a társadalom vezető körei be nem látják, hogy az ő kötelességük a nép védelme, jólétének emelése, szervezése, felvilágosítása. Ha ők nyitnak utat a nép vágyainak, jogos törekvéseinek, akkor a szocialisták kudarca a mostani földmivesszövetségnél is csufosabb lesz. A magyar népnek nem kell a szocializmus, de vágyik a szervezkedés után, helyzete javítása után. Az ehhez szükséges eszközöket megadni pedig a társadalom vezető osztályának a kötelessége.

POLITIKAI VILÁG.

A delegációk.

Befejezték tárgyalásaikat a kiküldöttek és megszavazták a kért közös kiadásokat. Lényeges reform, fejlesztés, haladás nem ígérkezik e téren. A monarchia külpolitikája marad változatlanul az, mit a berlini kongresszus és utóbb a müncheni egyezmény eléje szabott. A közös pénzügy sem változik; önállóságunk ki-domborítása (ugy mondják) most nem volt napirenden. A közös hadügyet pedig guzsa köti a magyar katonai követelések folytonos elodázása, mit első cikkünkben teszünk szóvá. Hazatértek a magyar delegátusok — üres kézzel. Valamint hogy sohase hoznak nekünk Bécsből semmit. Oda csak vinni szokás — milliókat — és ezt a szokást most is hiven betartotta a delegáció, dacára annak, hogy többsége negyvennyolcas, függetlenségi volt!

Apponyi és Bánffy.

Valaki azt kürtölte világgá, hogy Bánffy Dezső báró véglegesen szakítani akar a politikával és úgy visszavonul tőle, mintha sohase élt volna benne. Nyomban akadtak kíváncsi emberek, kik ezt a nagy szót magától Bánffytól akarták hallani és kérdést tettek neki. Bánffy felelt. Tagadta, hogy ilyen szándéka volna, bár — ugymond — sötétnek látja országunk jelenét, még sötétebbnek a jövőjét. Megvádolta a negyvennyolcasokat, hogy olcsóbban kaphatók Bécs számára, mint a volt hatvanhetes pártok. De legkivált Apponyi Albertet támadta, hogy az egész romlásnak ő volna oka, mert annak idején szakított régi elveivel és átment a függetlenségi pártba. Hogy miért éppen Apponyi? azt már nem mondta meg az egykori miniszterelnök.

A függetlenségi párt azzal választott Bánffy báró vádaskodására,

Tüdő-

bajnál, köhögés, mellszúrás, mellfájás, nehéz légzésben szenvedőknek a légzőszervek mindennemű bántalmainál páratlan hatása szer orvosilag ajánlva a törvényileg védett **SYRONAT**, csak felnőttek részére. Egy kísérlet már meggyőző a kitűnő eredményről. Ára egy nagy üvegnek 2 korona 50 fillér. Hét korona 50 fillér előleges beküldése esetén bérmentve szállít 3 üveget **Balla Sándor** gyógyszerész Hódmezővásárhely.

Főraktár:

Török József

gyógyszerésztára
Budapest,

Király-utca 12. szám.

hogy nem sokat hederit rá, a nemes báró állt már egyszer a kormányrud mellett, miért nem boldogította akkor nemzetét, melyért oly lángolón hevül!? Az pedig egyszerűen nem igaz, hogy a függetlenségi párt olcsóbban kapható, mint a hatvanhetes pártok Bécs számára. Bánffy eljárása nem egyéb, mint a már megszokott rosszakaratu ugratás, melynek nem ül fel a koalícióba foglalt többségi párt.

Apponyi maga egyszerűen azt felelte Bánffynak: „Neki nem tetszik az én politikám, nekem meg nem tetszik az ő politikája!”

Választás Deésen.

A deési kerületben hétfőn választottak képviselőt az elhunyt Betegh Imre helyébe. A függetlenségi párti Gaál Istvánnal szemben Barcsay Tamás alkotmánypárti jelölt kapott többséget, mert a nagy számú nemzetiségi választók is rá adták szavazatukat. Már jóval a választás előtt, de még az nap is erősen korteskedett az alkotmány párt érdekében gróf Wass Béla főispán és Wiesner Adolf választási elnökkel együtt, ki a désaknai sóbánya főnöke, minden hivatali hatalmát látva vetette. E miatt a választást szóvá fogják tenni a képviselőházban és petícióval is megtámadják a függetlenségi. Rendezésük egyébként nem fordult elő.

A horvát helyzet.

Rauch Pál báró, horvát bán rendeletet adott a horvátországi megyéknek és városoknak, hogy február 27-én és 28-án ejtessék meg választásukat a horvát országgyűlésre mind a 88 kerületben.

Ebben a nyolcvannolc kerületben eddig 231 jelölt küzd mandátumért. A koalíciónak (a lázadást szító párttömörülésnek) 83 kerületben van jelöltje. A Starcevic-párt 58, a paraszt-párt 24, a szerb radikális párt 27, a szocialista párt 17, az alkotmány párt 15 kerületben indul harcra. Ezen kívül van hét párton kívüli jelölés. Ebből meg lehet állapítani, hogy a mostani kormány-párt (az alkotmány párt) nem is remélhet diadalt a választásban, legföllebb erkölcsi sikert jelentene, ha az új osztályfőnökök mandátumot kapnának. De a bán támogatást fog találni a Starcevicsekben és a radikális szerbekben. A rendbontó koalíció valószínűleg negyven mandátummal tér vissza az új országgyűlésbe, azonban nincs kizárva, hogy abszolút többséget is kap, mert a kedélyek Horvát-Szlavonországban annyira izgatottak és elkeseredettek,

hogy a közeli békés kibontakozásnak minden reménye hiú.

A kormány azonban semmi erőszakot nem alkalmaz az ellenzékkel szemben. Eddig is mindenben a liberálisabb felfogást tanúsította. A horvát delegátusok előtt Wekerle a minap Bécsben kijelentette, hogy a horvát választásoknál semmiféle törvénytelen eszközt nem fognak alkalmazni, de azt is nyíltan megmondta a miniszterelnök, hogy újabb engedményeket a horvátok hiába hajszolnak, ilyet a magyar kormány soha se fog adni nekik. Kifejtette előttük azt is, hogy a bán állására a horvát választások nincsenek hatással. Rauch báró programja a magyar kormány programja is és vége annak az időnek, mikor a horvátokat megkérdezték, hogy tetszik-e nekik a magyar politikai állásfoglalás.

Ha az új horvát országgyűlés is meddő marad, mint az eddigi volt, újra feloszlatják és újra választanak. De a hatvannyolcadiki magyar-horvát kiegyezést nem csinálják újra, mert a magyar kormány immár belátja, hogy engedékenységével csak megnövelte a horvát tulzók szarvát.

Bírák és ügyészek.

A perrendtartásról szóló törvényjavaslat érdekes újítást kíván elfogadtatni, mikor arról szól, hogy a bírák és ügyészek majd ezentúl hivatalos köntösben fognak a törvénykezésben eljárni. Mint ahogyan a papnak tiszteletet ad reverenciája, bíráink is tekintélyt fognak nyerni a talártól, melyet öltének. A tervezett bírói köntöst egészen magyaros jellegűnek fogják varrni.

ORSZÁGGYŰLÉS.

Husz napi szünet után kedden ült ismét tanácskozára a képviselőház és mint ilyenkor szokás, csak formális ülést tartott. De ez elég izgalmas volt. Wekerle miniszterelnök indítványt tett, hogy a portugáli királygyilkosság miatt fejezze ki részvétét és elítélését a parlament. Ugron Gábor azonban más véleményen volt. Undorral ítél el ugyan minden gyilkosságot, azt is, mely királyt öl, de hasonló undorral viseltetik azon királyok iránt is, kik a népek szabadságát elrabolják. alkotmányát felfüggesztik, törvényhozását szétkergetik. Sajnálatot ő csak a nép iránt érez, mely az áldozatok árán tartott haderőt a királynak rendelkezésére bocsátotta, az elhunyt király pedig dupla zsoldot fizetett a tiszteknek, hogy a nép ellen használhassa fel őket. Itt nem az illedelem, hanem a

népek rokonérzése szerint kell itélni. Mi magunk is az elnyomott népek sorába tartozunk. És ha látunk másikat népet ugyanazon iga alatt görnyedni, szenvedés és törvénytelenesség alatt jajgatni, mikor legjobbjait börtönbe hurcolják, gályára hordják, a gályáról Afrika emberölő sivatagjaira száműzik, akkor a szónak a zsarnokság ellen kell támadnia és nem részvétet kifejeznie. Részvétet csak a portugál nemzet érdemel, de szerencsekívánatot is, mert a merénylet által nagy és véres forradalmat került ki Portugália.

Ugron felszólalását sokan helyeselték, de sokan zokon is vették. Általában kínos, rossz hatást tett. Hogy ezt ellensúlyozza, felszólalt Apponyi Albert gróf, mert — úgy mond — kötelessége Ugronnak válaszolni. Nincs arról és nem is lehet szó, hogy mi innen megítéljük Portugália belpolitikáját és nem is bírálhatjuk, hogy jól tették-e, nem-e azok, kik a felkent királyt orozva támadták és legyilkolták családját szemeláttára. Mert ha a magyar nemzetnek küzdeni is kellett elnyomatással, alkotmánytiprással, dicsőségéhez számíthatja, hogy sohase vetemedett politikai gyilkosságra. Ne engedjük ezt a dicsőségünket azzal se elhomályosítani, hogy most ne legyünk szolidárisak az összes művelt népekkel, kik valamennyien részvételt vannak a meggyilkolt király családjá iránt. Nem szabad felednünk, hogy néhai Károly királynak is voltak hivei az országában, kik politikáját osztották. Hogy igazuk volt e, az a történelem kérdése, nem a távoli parlamentoké!

A képviselőház szavazással döntött ezután Wekerle indítványa fölött. Tulnyomó többség szavazta azt meg, Ugronnal együtt csak huszonketten mondtak nemet.

Szardán a könyvtára dolgát rendezte a képviselőház; miután sok hónapja kiveszi, de vissza nem hozza a könyveket, a képviselőház felhatalmazta a gondnokságot, hogy peres uton keresse meg a kintrekedt könyveket. Aztán letárgyalták a sok kérvényt, mely egy hónap óta felgyülemlött.

Csütörtökön megkezdték a házszabályok szigorításáról való javaslat tárgyalását, miután pártközi konferencián megegyezés jött létre, hogy elvben senki se ellenzi a szigorubb szabályokat. A házszabályok értelmében a miniszterelnöknek vissza kellett vonnia mindazon javaslatokat, miket eddig benyújtott a kormány, de nem kerültek tárgyalásra, mert csak ily feltétel alatt szabad az országgyűlés házszabályaihoz nyulni.

TÁRCZA.

A szentjánosbogárka.

Távol Judában, a szent földön,
Egy sziklás-szakadékos völgyön,
Egy kis fiu jött a világra,
Biz' épp mikor senki se várta —
Kiből János Baptista lett,
Mind ismeritek e nevet!
Kis gyermek vala még javába',
Amikor gyermekek módjára,
Gyakran szolítá játszó kedve
Ki a közeli rengetegbe,
Hol egy-egy szakadékba ért,
Judában volt ilyen elég.

A gyermek szentelt hajlamában
Addig volt egyszer magányában,
Hogy gyöngye teste kimerült
És egy sziklán álomra dült.
Mikorra megint talpra állta,
Leszállott már az éj homálya
S a tücsök is elhallgatott,
János haza kívánczozott;
De utját hasztalan kereste,
Eltévedt a rengetegbe';
Szaladt, futott kicsinyke lába,
Ösvényt keresve — mindhiába!
Aggódva leborult hát térdre,
S imája így szállott az égbe:
„Én Istenem, ugy elfáradtam,
Hazulról, jaj, hogy elmaradtam;
Bajomból ó segíts ki Te,
Anyácskám még meghal bele!
Te voltál, ki egy csillagot
Küldtél a bölcseknek legott,
Hogy napkeletről jöve át
Megleljék az Ur jászolát.
Nagy Isten, ó, segíts én rajtam,
A te örök nagy irgalmadban!”

És im a jámbor gyermeket
Az Isten így hallgatta meg:
Alig hangzik el kis imája,
Felé szerény bogárka szálla,
Csöndesen lebegett eléje
És néma szelid fényvel ége.
Ragyogva szálla mind tovább
Egyik fáról másakra át;
Kiszállott az erdei utra,
Utána ment a szent fiucska,
És nemsoká hazatalált
Követve a kicsiny bogárt.
Igy vitte anyja kebelére
A kicsi féreg tünde fénye.

Azóta e kis lény neve
Szentjánosbogárka leve.
S mert most is tiszteli a szentet,
Kit fényével egykor megmentett,
Most is megjő vidáman szállva
Évenkiirt szent János napjára.

A keresztény nép szereti
És sohase bántja senki!

A népek osztályrésze.

Bolgár monda.

Midőn az Uristen minden nem-
zetnek kijelölte a maga sorsát, a
törökök voltak az elsők, akik aján-
dékért esedeztek. Isten a *hatalmat*
adta nekik. Alighogy a bolgárok
megneszelték, miszerint a Minden-
ható a nemzeteknek adományokat
osztogat, sietve ott termettek a
mennyei trónus előtt, hogy valamit
ők is megkaparíthassanak maguk-
nak.

— Mi járásban vagytok? kérdé
tőlük az Uristen.

— Hallottuk, ó Atyánk, hogy te
a népeket megajándékozod, kérünk
tehát, juttass nekünk is valamit.

— Mit juttassak nektek?

— A hatalmat szeretnők leg-
inkább.

— Azt már odaajándékoztam a
töröknek. Valami mást kérjete.

— Micsoda *munkát* végeztél, ó
Atyánk! Miért adtad oda másnak
a hatalmat? Inkább magunknak ki-
vántuk, ha lehetséges lett volna.

— Elvégeztetett. Áldásom adom
rátok, ti bolgárok, de szavam nem
másítom meg. Más ajándékot adok
nektek: a *munkát*. Menjetekek békén!
mondá az Ur.

A zsidók szintén hallottak a do-
logról, nosza hát megjelentek az
Isten előtt. Kérde tőlük az Ur:

— Miért jöttetek sinem elé, ti
zsidók?

— Eljöttünk, hogy ajándékban
részesíts minket.

— Milyen ajándékot kívántok?

— Mi a hatalmat akarjuk.

— Másoké lett a hatalom.

— Micsoda rossz *számítást* csi-
náltál, ó Atyánk! Miért adtad má-
soknak? Éppen erre vágyakoztunk.

— Legyen a *számítás* a ti osz-
tályrészetek, mondta az Ur.

A frankok is odaálltak az Uristen
elé, hogy valamit kérjenek. A Min-
denható őket is megkérdezte:

— Mi okból jöttetek hozzám?

— Hogy megajándékozz minket.

— Mi legyen az az ajándék?

— Hát mi nekünk a hatalom
kellene.

— Kár; másoknak jutott a ha-
talom.

— Ezt bizony nem jól *találtad ki!*
Miért adtad a hatalmat másoknak?

— Jól van; tiétek a *találmány*,
mondta az Ur.

A cigányok következtek sorra.
— Miért vagytok itt ti cigányok?
kérdé őket az Isten.

— Eljöttünk, hogy ajándékot kap-
junk.

— És mit akartok?

— A hatalmat.

— Annál rosszabb. Másoké lett az.
— Ó, mily *nyomorúság!* Pedig
azt hittük, megkapjuk.

— Jól van, vegyétek a *nyomoru-
ságot*. Éljetek alamizsnából és táp-
láljon benneteket a ti nyomoru-
ságtok, — így szólt az Ur.

Végezetül a görögök következtek.
— Mit kerestek nálam? kérdé
az Isten.

— Eljöttünk, ó Atyánk, hogy
nagyobb ajándékot nyujts nekünk,
mint a többieknek együttvéve.

— Micsoda ajándékot kértek vol-
taképpen?

— A hatalmat kérjük.

— Ó, görögök, ti elkésetek. Én
már ugyszólván minden ajándékot
elosztogattam s így aligha maradt
valami a számotokra. A törökök
kapták a hatalmat, a bolgárok a
munkát, a zsidók a számítás, a
franciák a találmányt, s a cigá-
nyok a nyomort.

— Minő ármánynak köszönhet-
jük, ó Urunk, hogy nem jöhettünk
idejében a kiosztásra? — kiáltották
dühösen a görögök?

— Né boszankodjatok, intette
őket az Ur, ti sem mentek el üres
kézzel tőlem. Részetekre még meg-
maradt — a cselszövés!

Hajszálnyira az örvény szélén.

Regény. (7)

Irta: Jézsmá Pál.

Bár a szabadság és függetlenség
volt Pellérdi egyedüli vágya, ezt az
ő szolgálati helyén még sem érthette
el. Rabszolgaságot cserélt egy má-
sik rabszolgasággal. Csak az volt a
különbség, hogy a nevelőintézetben
a növendékek cselekedeteit saját ja-
vukra való tekintettel korlátozták,
míg a postahivatalban a főnök önző
érdekének volt Antal alávétve. Még
azt is rossz néven vették tőle, —
majd hogy meg nem tiltották, —
hogy a hivatalos időn túl a társasá-
gokat keresse, mert ez, a postames-
ter szavai szerint „az ifjuság rom-
lására vezet”. Így hát Antalnak nem
maradt egyéb hátra, mint zenetani-
tás révén pihenő óráit kellemessé
tenni. Csupán csak a hegedűje, —

Vértes ajándéka a jó időkből — és a főnök ósdi zongorája nyújtott számára némi szórakozást. Olykor egy-egy tarokk-játszámra volt hivatalos a főnök ur házában, de a főnök jelenlétében ez éppenséggel nem volt kellemes multság.

Nincs azon csodálkozni való, hogy a bizalmatlan postamester oldalán senki sem tudott huzamosabb ideig megmaradni. Csupán csak kezdő ifjakat sikerült neki hálójába keríteni, mint például Antalt is. De ő kényszerűlve volt azt a jármot czipelni, a melyet önmaga kovácsolt magának, mert tudta, hogy jobb hivatalt csak az esetben nyerhet, ha hosszabb időről szóló jó bizonyítványt tud felmutatni. Így esett meg, hogy teljes két esztendőt töltött a vereskői postahivatalban.

Ezen idő alatt Vértesékről a legcsekélyebb hírt sem hallotta. Egyedül nevelőatyjával állott némi levélbeli összeköttetésben s tőle nyerte azt az értesítést, hogy a gáthegyi birtokos reménytelen beteg, később pedig azt, hogy minden órában várják a halálát. Hogy a katasztrófa idáig be nem következett, az tisztán Berta emberfölötti önfeláldozó ápolásának köszönhető. Valahányszor Antal ily híreket kapott, mindannyiszor forró vágya támadt, hogy Bertának legőszintébb részvétét tolmácsolja. Am eszébe jutott, hogy a leány annak idején megkérte levelezésének beszüntetésére, így tehát vállvonogatva lemondott eme szándékáról.

Oh, dehogya is fog tolaodni!

A második szolgálati év végén Antal véletlenségből megtudta, hogy a v—i postamester segédet keres. Ő tüstént jelentkezett, de azt a választ nyerte, hogy nevezzen egynehány személyiséget, a kikenél ő utána kérdezősködni lehet.

Hát ugyan kire hivatkozhatott Antal?! . . . De már tovább a mostani helyén nem volt maradása. Kényszerűségében Vértesre hivatkozott és a nevelőintézet igazgatójára, a kitől kiképzését nyerte.

Az új állásra Antal szerencsésen meg is hivatott. Lehető leggyorsabban megvált eddigi főnökétől és ujult erővel és munkakedvvel utazott V—be. Ott aztán végre kitörhetett kebléből a megkönnyebbülés sóhaja.

Azonban új állomáshelyén tullepte a megengedett határt. Ő, a ki eddig kénytelen volt az árnyékban meghúzódni, végtelenül örült, hogy előtérbe kerülhet. Már gyermekkorában arra törekedett, hogy kiválják a többiek közül. És ime, most itt az örvendetes alkalom! Csak egyre nem gon-

dolt, hogy megfelelő anyagi eszközök híján van. Mert másokat és saját magát mulattatni, ez igen szép dolog, de költséges is. Alig néhány hét múlva arra az ijesztő tudatra ébredt, hogy olyan adósságai vannak, a melyek kiegyenlítésére nem elégséges a fizetése. Ki segít most rajta, ha mással nem, jó tanácsdal?

Természetlő fogva Antalunkban jó lélek rejtőzött s hogy a jó mag később gyökeret is hajtott benne, azt elsősorban Vérteséknak, továbbá a nevelőintézetnek tulajdoníthatta. Rögtön tisztán látta, hogy mit kell tennie. Tökéletesen meg kellett változtatnia életmódját s a legnagyobb nélkülözésekre előkészülnie, ha mindent jóvá akar tenni, a mit meg gondolatlan könnyelműséggel elkövetett.

Antal könnyű szívvél elviselte volna mindezt, ha csak önmagán kívül senki sem tudott volna róla. Csakhogy oly kis városban, mint V., lehetetlenség számba ment valamit titokban tartani. Egy-kettőre megtudná mindenki, hogy Antalnak odahaza kell busulnia, mert ő egy szegény ördög, a ki másokkal nem tarthat lépést. Ilyenformán arral is le kell mondania, hogy „megmutassa a világnak, kicsoda ő“! Képzhető, mily lealázónak tartotta helyzetét!

De végre is nem maradt egyéb hátra. Az első ember, a kinek valamást tett szomorú viszonyairól, barátja, Rösler volt.

Ez az ifju bosszus kiáltásba tört ki arra a hirre, hogy a v—i aranyifjúságnak jövőben Antal nélkül kell szórakozni.

— Mi jut eszedbe! tiltakozott lármas hangon. Hisz te vagy a társaság lelke. Közülünk csak egyedül magad tudsz holmi okos és mulattató dolgot nyélbeütni. Ha visszavonulsz, ujából ásitozhatunk, mint idejöveteled előtt. Te pezsgő életet hoztál közénk, most tehát nem hagyatsz bennünket cserben.

Antal vállat vont.

— Sajnos, így kell lennie jegyezte meg, nem csekély levertséggel.

— Egy pár rongyos forint végett? No ez igazán nem érdemes. Tégy úgy, mint én: kölcsönözz mindenkitől, akitől csak lehet; — egyszer vagyunk fiatalok, nem többször.

— Könnyen beszélsz, mert atyád van, aki utoljára is megfizeti adósságaidat, de én egyedül állok a világban s becstelen korhely lennék, ha tanácsodat megfogadnám.

— Hagyj fel az erkölcs-prédikációval! Előbb-utóbb megnő a fizetésed, azután jó házasságot is köthetsz, — akkor kielégítheted minden hiteleződet, ha oly nagyon a

szivedre veszed őket. De a társaságot nem szabad megrontanod. Mindenki kétségbe fog esni, ha elmaradnak azok a színelőadások, amiket tervbe vettél. Milyen különös fecséges származnék ebből! És ne hidd, hogy a te nyárspolgári bogaraidat dicséret fogja követni. Hanem igenis lenéznek téged, kigunyolnak, elejtenek és azt a vádat hangoztatják majd ellened, hogy port hintettél a város szemébe. Vigyázz, nehogy megismerd az idevaló polgárok haragját!

Antal arcát elöntötte a vér.

Már pedig ennek így kell lenni! — mondta halkán.

Rösler egy darabig gondolkozott. Majd hirtelen így szólt:

— Hallgass ide! Egy ajánlatot teszek neked. Annyi pénzt kaphatsz tőlem kölcsön, amennyire éppen szükséged van s majd megadod, amikor tehetséged lesz hozzá. Nagyon is érdekemben áll, hogy azok a színelőadások el ne maradjanak. Tudod jól, hogy miért!

Antal felugrott és átkarolta barátját.

— Emil, hát segítesz rajtam? S ez a baráti szívesseged nem fog téged kellemetlenségbe sodorni?

— Ugyan — ilyen csekélység! A többivel együtt elbirom még ezt s. Rövid idő múlva nagyobb összeget fogok tudni előteremteni, ha addig az öregemmel valami komédiám nem lesz megint.

— Istenem! tartasz tőle?

— No, nem oly nagy baj. Olvastad tán magad is a lapok hirdetéseit, hogy egy angol pénz-társaság ifju kereskedőknek és hivatalnokoknak olcsó hitelt nyújt. Oda fordultam én is. De köztünk maradjon ám! Már meg is kaptam az értesítést, hogy a kívánt összeget kiutalják nekem. Maholnap megjön a pénz. Akkor azután kinn vagyok a vízből és téged is megsegíthetek. Ez baráti kötelességem!

Antal szíves köszönettel fogadta barátja kínált segítségét, amit csakhamar meg is kapott. Nyomasztó adósságaitól ily módon könnyű szerrel szabadult és hajrá! ismét belevetette magát az élvezetek árába. A jelennek élt és nem látta meg bohó mámorában a jövőnek előrevetett bus árnyékát.

(Folytatása következik.)

Szentencia.

Ha szivedet bánat nyomja,
Enyhíts — másnak bánatán!
És fogadok, érzed nyomba,
Hogy lied is enyhül ám!

UJDONSÁGOK.

A püspök mellett. Szepesvár-alja polgárai valláskülönbség nélkül több száz tagu népgyűlésen tüntetést rendeztek Párvy Sándor dr. szepesi püspök mellett, kit a pánszláv izgatók kiméletlenül támadnak magyaros érzelmei miatt. Memorandumban arra kérték az egyházfőt, hogy a haza ellenségeivel vívott harcban el ne csüggedjen; a rágalmakat pedig tiltakozásukkal visszautasították.

Arany János szobra. Nagykőrös városa elhatározta, hogy Arany Jánosnak, a nagy költőnek, ki az ottani főiskola tanára is volt, szobrot állít. A nem egészen három hetes gyűjtésből 7760 korona gyűlt be.

Ferreira, portugál miniszterelnök.

Virág az ablakokban. Bécs városa díjazni szokta és okmányokkal kitüntetni azon háztulajdonosokat, kik az ablakokat virággal szépen díszítik. Az idei jutalmazásban három magyar ember is kapott jutalmat: még pedig Örlei József a legnagyobbat, Kotányi János paprikakereskedő a másodikat és Riszner Kázmér, a Bécsi Magyar Egyesület titkára a harmadikat. — Budapesten is volt már szó hasonló hatósági buzdításról, hogy a rettentő bérpaloták ablakai ne legyenek oly csupaszok, de határozatra még nem került a sor. Pedig milyen kedves az az ablak, melyet virág ékesít. Hisz „ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet!”

Huszárok pusztulása. A Csernoviczban állomásozó tizedik huszárezred legénységéből rövid idő alatt a negyedik öngyilkosságot vesszük hírül és mindenik a föllebbvalók rossz bánásmódja elől menekült a halálba.

E héten ismét Schultz közhuszár lőtte mellbe magát karabélyból a gyakorló téren és szörnyet halt.

Munkások sorsa. A fiumei Unio keményítő gyár kazánja vasárnap felrobbant és a fütőt megölte, a gépészt halálosan megsebezte. Szerencsére a vasárnap miatt csak kevés munkás teljesített szolgálatot, mert a robbanás iszonyu erővel elrombolta az egész gyári épületet, okozva négyszázezer korona kárt. Most pár hónapig szünetelni fog az üzem, mert soká tart, míg új gépházat építenek és új felszerelést csinálhatnak.

Hadnagyból hentes. Stolniczky Aladár huszárhadnagy tavaly kilépett a hadseregből és kard helyett hentes kést vett magának, beállt inasnak egy pesti mesterhez. Most felszabadult és a tanácstól engedelmet kapott, hogy a vásárcsarnokban széket bérelhessen és ott árulhasson.

Csendőrök és csángók. A csikmegyei Gyimesközéplakon véres összeütközésre került a sor vasárnap több közbirtokos és a csendőrök közt. A közbirtokosság erdejét ugyanis nemrégiben bírói zár alá vették. Nehány közbirtokos azonban ennek dacsára fát akart elszállítani az erdőből. Mikor ezt a többiek észrevették, döronggal és karóval akadályozták meg a fa elszállítását. Véres verekedés támadt így, melynek a csendőrség akart véget vetni. A csendőrök kétszer is felszólították a csángókat, hogy a szekerekre rakott fát vigyék vissza. Azok azonban nem csak hogy nem engedelmeskedtek, hanem rátámadtak a csendőrökre, kik aztán fegyverhez nyultak és sortüzet adtak. Tizenkét lövésből hét talált. Egy fiatal legény és egy asszony azonnal meghalt, két ember halálosan, három súlyosan megsebesült.

Orvos nélkül. A zólyombucsi körorvosi állásra már négy izben volt meddő a pályázat, pedig 3000 korona törzsfizetés jár vele. Ennek aztán az a szomorú következménye, hogy azon a vidéken négy-öt száztrahomás beteg synlódik ápolás híján. Ideje volna a körorvosi állások államosításának.

Nem kell ágyu. Az esszeni Krupp-féle ágyuöntő gyárban nincsen munka. Ismét elbocsátottak kétszáznegyven munkást, köztük olyanokat, kik tíz—husz éve dolgoztak a gyárban. Mert hát nem rendel ágyut senki. Talán unalmában a magyar honvédek számára önthetne addig valami keveset a híres Krupp. Nevezetes különben, hogy ez a gyár most egy leányé, ki atyjának egyetlen örököse volt, nagybátyja pedig agglegény maradt.

A fokozatos felelősség. Bathyány Ervin gróf üres óráiban megbolondulni és anarkista czikkeket írni szokott, miket kinyomat az általa fentartott lapban. De már annyira nem tisztul az esze, hogy aztán a büntetést is kiállaná, hanem nagy-nagy uri tehetiségében kicsuszik az igazság karmai közül az által, hogy kiillan Angliába, hol még az idézést sem tudják neki kézbesíteni. Hanem helyette törvény sorompója elé állt Horváth János kőműves, mert hogy ő annak a grófi lapnak a bevallott szerkesztője. Ezt aztán el is ítélték az esküdtek három hónapi fogházra és 100 korona bírságra.

Párbajban megsérült segéd. Nagybecskerekén összeszólalkozott a tanfelügyelő meg az orvos, Kardra

Báro Rauch Pál, a horvát bán.

mentek és lovagiaskodtak. Az összecsapás hevében azután végig vágta éles karddal Tasnády Endre árvaszéki ülnök arczán úgy, hogy még a halánték melletti ütőeret is átmetsették. Pedig csak segédjük volt az, nem haragosuk. Ekkora számárság az a párbaj!

Az angol adóreform. Az angolok ismét szép jelét adták praktikussággal párosult humánus érzésüknek. Az angol nép ugyanis már régóta követeli, hogy a törvényhozás biztosítsa az elaggott, vagy rokkant munkásokat. Az erre irányuló agitáció mindjobban fokozódik s a parlament előbb-utóbb kénytelen lesz foglalkozni vele. A kormánynak azonban a szükséges pénz megszerzése nehézséget okoz. Itt aztán közbelép a politikus. Az alsóháznak néhány gazdag liberális tagja beadványt nyújtott be a kincstári államtitkárhoz, amelyben készségüket fejezik ki arra, hogy megszavaznak egy ma-

gas progressziója jövedelmi adótörvényt, ha a jómóduak illetően megterhelése útján kikerülő összegből a kormány az aggkori biztosításra szolgáló alapot teremt. Ha a liberálisok tényleg megszavaznak egy ilyen törvényt, akkor annak megvalósítása biztosra vehető. Mikor fog ennyi szociális érzék megnyilvánulni a mi táborunkban!

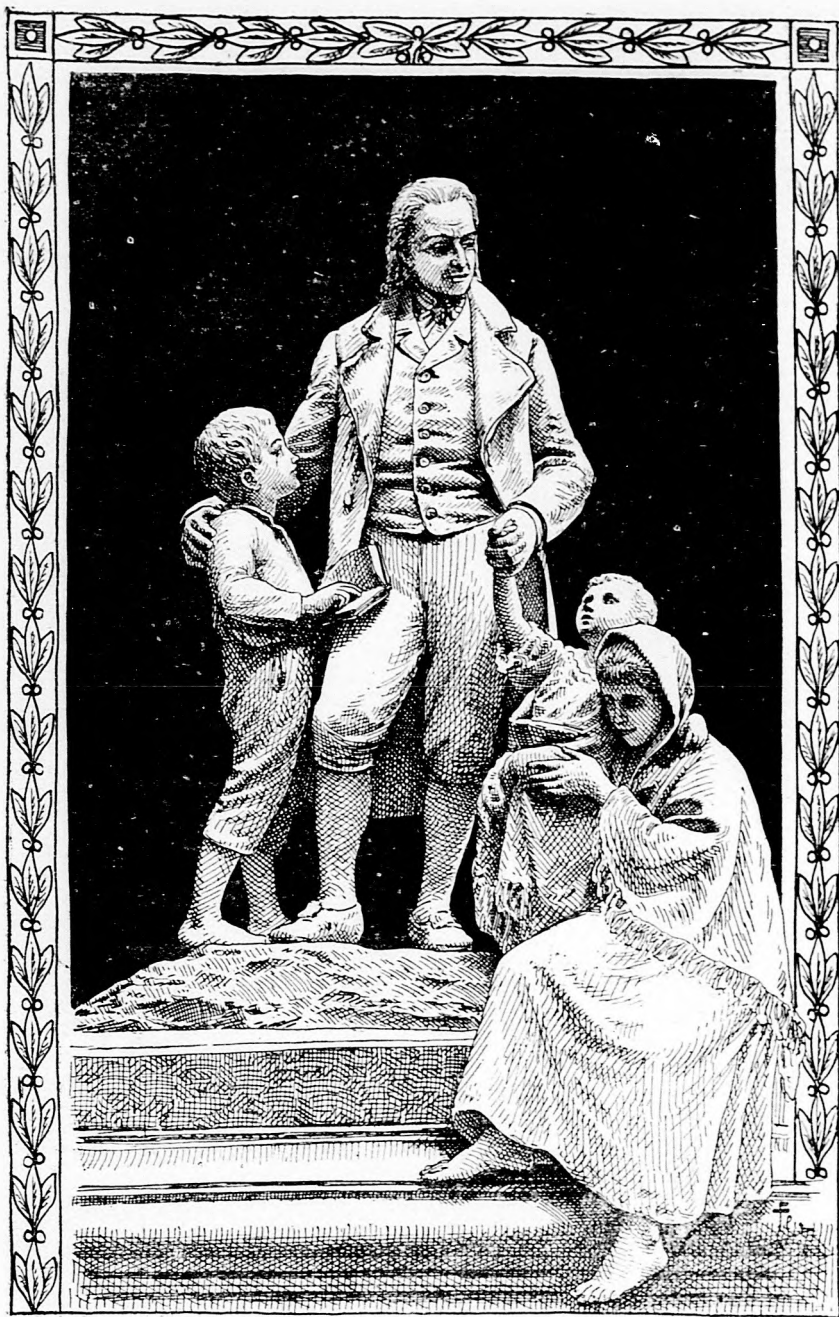
Gazdasági munkásházak. A Darányi Ignác miniszter által közölt hivatalos kimutatás szerint a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról szóló törvény hatása alatt az 1907. évben 3105 munkásház építésére fejezték be a szükséges előmunkálatokat. Ennyi ház átvételére jelentkeztek alkalmas munkások és ennyi házra szükséges telek szereztetett meg, valamint építési tervek is elkészültek. A munkások évi fizetni valója a legkisebb házáért 33 korona, a legnagyobbakért 75 korona. Mindegyik háznak megfelelő udvara és kertje is lesz. A folyó évben a legtöbb (2513) munkásház az Alföldön épül, hol legrosszabbak a lakásviszonyok. Több nagy alföldi községben nemcsak a községek külső képe változott meg a munkásházak folytán, de a közegészségügyi viszonyok is jelentősen javultak . . .

Katonatisztek adóssága. Hogy a folyton uzsorások karmai között szinylődő tisztikaron a hadügyminiszter segítsen, elsőbbségre kellett irni, mekkora teher nyomja a vitézek vállát. Így derült ki, hogy 30 millió korona volna szükséges e célra.

A köpeniki kapitány. Voigt czipész, ki kapitánynak öltözve Köpenik városka egész tanácsát lóvá tette, pénzüket katonai fedezettel magához kaparintotta, most a börtönben súlyos tüdőbajban szenved és ezért a császárhoz kegyelemért folyamodott. Vilmos császár azonban a kért kegyelmet megtagadta.

Tűz az Eifel-tornyon. Páris hírességén, a 300 méter magas Eifel-tornyon most dróttalan táviró-állomások vannak berendezve, melyek Marokkóból felveszik az üzeneteket. Szerdán robbanás történt a petroleum-tartályokban a torony aljában, mitől tűz támadt és a táviró-állomások elhamvadtak. A kár kétszáz ezer frank. Szerencsére a Kazablanka kikötővel való összeköttetés nem rongálódott meg.

Magyarfalás. Frigyesfalván a tótok nem szenvedhetik a magyart. És mert a miniszter mégis magyar leányt küldött az ottani állami iskolába tanítónőnek, azon a czimen,

Pestalozzi és a gyermekek.

hogy kéménytűz van az iskolában, berontottak a tanító kisasszonyhoz, véresre verték, csizmasarokkal megtaposták, a határig czipelték és a hideg éjben otthagyták. Ugy vándorolt a szomszédos helyiségekig, mely már Galiczia. A frigyesvágiak nyolcz évvel ennekelötte jegyzőiket is meggyilkolták, mert magyar volt. — Daruváron a horvát jogpárt népgyűlést tartott, amelyen a dezsánováci plébános, Ilisevits Máté élesen kikelt a magyarok ellen. Azt mondta, hogy plébániáján a magyar hiveket patkányméreggel fogja

megetetni. Ha rajta állna, minden horvát imakönyv létániájába bevinné, hogy mentse meg Isten a magyaroktól. Pedig Dezsánovácson a lakosság kétharmada magyar, a többi német és szerb. Horvát csak annyi, hogy ujjain is megszámlálhatja. Hát nem rákfene rajtunk, hogy ilyen gyalázatot tűrnünk kell a saját hazánkban?

Megszökött közjegyző. Apáthy Gyula dr. közjegyző 6500 koronát sikkasztott a körmenyi árvaszék terhére, azután megszökött. Állítólag Stájer felé vette útját, hol a hegyek-

ben öngyilkos legyen. Feleségét és öt gyermekét egy fillér nélkül hagyta vissza. Ujabb feljelentések is vannak ellene és így bűnének kárát meg se lehet állapítani. A kártya vitte lejtőre és pusztulásba most.

Kegyetlen apák. A miskolczi gyorsvonat utasai hajmeresztő kegyetlenség tanúi voltak mult szombaton. Budapest felé utazott azon egy Illicky Izidor nevű adótáros, ki tüdőbaja miatt már néhány év óta állás nélkül nyomorog. Feleségét is elhagyta volt, de magánál tartotta öt éves Béla fiát. Ezzel utazott szombaton. A kis gyerek elálmosodott az utban és apja intése daczára mindig csak elaludt. Apja erre annyira dühbe gurult, hogy felkapta a védtelen kis fiút — és kidobta a robogó vonatból. Szegény gyerek a vonat kerékei közé zuhant és azok levágták a jobb lábát. A rettenetes apát Aszódon a csendőrség elfogta. Az elnyomorodott fiúcskát a pesti Rókus-kórházban ápolják, de lábat csak nem csinálhat neki az orvosi tudomány. — Állandó részegeskedéssel nagy nyomorba döntötte családját Huszmann Pál budapesti gyári munkás. Szombaton is koreszmába ment és vasárnap délelőtt támolygott haza. Tizenkét éves fia szemrehányást tett neki és lyukas cipőjét mutatta, melybe már iskolába se tud menni. Az apát annyira fehéborította fia beszéde, hogy felkapta a konyhakést és markolatig döfte fia hátába, az rögtön kisenvedett.

Pofonvert főherczeg. A bécsi burgszínház egyik primadonnáját azonnal elbocsájtották, holott szerződése volt. Okot erre a legutolsó udvari bál adott, azaz egy pofon, mely ott csattant el. Brand Olga kisasszony ugyanis, mint a császári színház kedvence, meghívót kapott a bálra, meg is jelent és mindenki megcsudálta ott, mert igazán szép. De egy fiatal főherczeg tovább ment a csudálkozásnál, szóba elegyedvén a színésznővel, udvarolni kezdett neki és illetlenül meg is csipte a — czombját. A kisasszony meglepetésében elsikoltotta magát, azután nagy hirtelen képen legyintette a merész ifjút, ki erkölcsöt és vendégjogot így megsértett vele szemben. E csattanások miatt kellett aztán a kisasszonynak állását veszítenie. A színház közönsége azonban elhalmozta virággal és becsülése jeleivel, mikor bucsúra utoljára fellépett.

A dánosi cigányok. A pestvidéki királyi ügyészség most adta be vádló levelét a dánosi cigányok ellen. Surányi Bihari Ignác vajda karavánjára gyűlt fel a bizonyíték,

bár a fogoly cigányok váltig tagadnak. A dánosi szarvascsárdás családjának legyilkolásán kívül ők követték el a rablást Gyónban és még hat nagyobb lopást.

Távíródrót-lopás. Romoszhely és Szászváros között mintegy ötkilométer távolságban ellopták a távíródrótokat, mi miatt a távíratozás is szünetelt néhány napig. A csendőrök egy pénzhamisító bandát üldöznek, mely a bronzdrótot hamis aranyak készítésére használja fel. Szászvároson eddig 300 ilyen hamis aranyat találtak.

Az utcái fák tulajdonjoga. Kecskemét után más községek is vallani kezdték azt a felfogást, hogy az utcákon, tereken tenyészett fák képezzék ama gazdának tulajdonát, kiknek háza előtt a fák állanak. Okos és célszerű volt ez a felfogás, mert a gazda sokkal szivesebben ápolta így a fákat, mik neki termettek. Szaporodott a friss ültetések száma, jobban gondozták a meglevőket és még a gyereket is ránevelték, hogy a fákra, mint a két szemére vigyázzon. Az okos községek célszerű felfogását azonban gáncsolta a vármegye és rosszalta a belügyi kormány. Azt mondják ők ketten, hogy a régi rómaiak is már úgy tudták: a kié a föld, azé a rajta levő fa. Tehát az uti és téri fák nem lehetnek senki másé, mint csak a községé, mert hogy az utak és terek is a községé. Hiszen ha csak jogszabályról volna szó, akkor legyen igaza a tekintetes vármegyének és a nagyméltóságú miniszteriumnak. De itt az életről magáról van szó. Itt az a főkérdés, legyen-e sok a falukban, vagy ne legyen? Mert a községek, mint hatóságok vajmi ritkán fektethetnek akkora súlyt a fákra, mint az egyes gazdák. Itt tehát azt parancsolja a józan ész, hogy legyen a fa a gazdáé és tartozzék a házhoz, noha gyökerét a földbe ereszti. Hát pl. a fővárosban hány olyan eset van, hogy a telek a községi vagyonhoz tartozik, de a rajta emelt palota, kaszárnya vagy gyári ház másnak a tulajdonát képezi? És ezt nem tiltja a józan ész.

MAI KÉPEINK

Pestalozzi és a gyermekek.

Mérhetetlen hatású modern próféta volt ez a svájci polgár, kinek neve, Pestalozzi, a mi számunkra már fogalmat jelent, mely alatt a képzett tanítót kell érteni. A híres

szobrász, Giuseppe Chiattone megalkotta emlékét szülővárosa, Zürich számára, melynek láttára igazán megérezzük, miben fekszik Pestalozzinak nagy és mulhatatlan kiváló jelentősége. E gyönyörű szoborműnek hü rajzát az előző oldalon találják meg szíves olvasóink.

Született emberfaragó volt Pestalozzi, kinek kezén úgy formálódott át az ártatlan gyermeklélek, mint a szobrászén az ázott agyag, hogy a kedély és értelem szerszámaival oly alakot adjon neki, mely az életre boldoggá is tudja tenni. Nincs senki a ma élő nemzedék közt, ki ne volna Pestalozzinak hálával adósa. Mert ő volt az, aki a gyermeknevelés legfontosabb szabályává a gyermekszertetet alkotta meg és kevésre becsülte a tölcsező tanítást. És a példája olyan erős volt, hogy eszméi, még inkább személyes tevékenysége nyomán Európa minden országában csakhamar megsaporodtak a férfiak, kik Pestalozzi szellemében javítani akarták a népnevelést. Még ma is jobbadán az ő jegyében áll minden olyan mozgalom, mely a tanítást jobba tenni célozza. Mert ma is csak azt tudjuk hangoztatni, hogy a tanítás történjék szeretettel.

Érdekes volt nemrégiben egy vezérkari őrnagy beszéde, melyben iskolai életének egyik emlékét mondotta el: Ő — ugymond — kivált a számtanban volt gyenge felfogású és ezért rossz sora volt a gimnáziumban. Míg egyszer csak nagy szerencse érte: olyan számtani professzort kapott, ki az óra után mindig szeliden karonfogta és megkérdezte: „Hát ma mit nem értett meg?” Ez az udvariasság annyira segített rajta, hogy helyrepótolta az esze lassan mindazt, mit addig nélkülözött. Ez a tanár Pestalozzinak lelki gyermeke volt.

Pestalozzi életpályája változatos volt. Leginkább a tanítóképezdén működött, irodalmilag is tevékenykedett, sőt egyszer politikai szerepre is vállalkozott, mikor városa őt küldte követségbe az első konzulhoz, Napoleonhoz. De az ő nagysága nem ebben nyilatkozik meg az utókor előtt, hanem abban, hogy barátja volt a kicsinyeknek és azokhoz úgy szólt, mint szerető atya és azok rája úgy tekintettek fel, áhitattal és bizalommal, mint akiről érezik a szeretetet. Így faragta meg szobrát Chiattone is így képzeltük mi is mindenkor magunk elé azt az embert, ki világgá hirdette a nagy jézusi szót: „Szeretni kell a gyermekeket, mikor tanítjátok!”

Ki
a ma
nedik
ber 2
anna
nánd
lépett
kezdé
galm
őhaj
százk
ezüst
mert
forog
csak
retés
és le
kasá
emlék
pontl
dekes
régi
hatva
dig n
dolog
kidol
már
a vis
pénze
Má
pénze
száza
rönd
csak
igény
osztr
ujabb
sát M
teszi
értök
arczk
l. Fer
szoká
az ar
vonás
lid te
tázás
ősi l
körül
Feren
Auszt
liczia,
szág

Sz
meny
bolta
és ne
ben,
világ
bölc
tulvil
hallo
föld s

Jubileum-pénzek.

Királyunk mult évben ünnepelte a magyar koronázásának negyvenedik évfordulóját, az idén december 2-ikán pedig hatvan éve lesz annak, hogy nagybátyja, V. Ferdinánd lemondása folytán a trónra lépett és uralkodását tényekben megkezdte. Mind a két alkalmat forgalmi váltópénzzel is megörökíteni óhajtott királyunk. A magyar érme százkoronás aranyát és öt koronás ezüstjét már ismerhetik olvasóink, mert néhány hónap óta közkézen forognak azok. Az előbbi ritka, mert csak tízezer darab kerül belőlük veretésre, az sincs mind kibocsájtva és legnagyobb része zár alá jut ritkaságok kedvelőinek fiókjába, kik emlékül teszik el. Művészi szempontból — sajnos — egyik se érdekes. A király képe rajta nagyon régi keletű, a hátlapon alkalmazott hatvanhetedik koronázási jelenet pedig még egyrésztől nagyon ismerős dolog, másrésztől oly laposan van kidolgozva, hogy miatta az érme már ujkorukban erősen hasonlítanak a visélt, kopott, agyonhasznált régi pénzekhez.

Már az osztrákok idej jubileumi pénze sokkal sikerültebb. Ezekből is százas aranyok és ötös ezüstök verődnek, de korlátolt számuk itt is csak a muzeumok és gyűjtőknek igényeit fogja igazán kielégíteni. Az osztrák érme részére külön, legujabban mintázta királyunk arczmását Marschall Rudolf tanár és ez teszi érdekessé azokat. Mert hozzáértők tanúsága szerint, ennél jobb arcképe még nem került forgalomba I. Ferencz Józsefnek. Nincs rajta a szokásos fejkoszoru, ezért is hivebb az arcz, mely a haját, szakállt, lágy vonásokat, sűrű szemöldököt és szelid tekintetet tisztán mutatja. A mintázás most történt, mikor királyunk őszi betegeskedéséből felépült. A fej körüli rendes körírás azt mondja: Ferencz József I., Isten kegyelméből Ausztria császára, Csehország, Gallicia, Illiria stb. királya, Magyarorszag apostoli királya.

Gyermekkönyvek.

Kjából Krisztián.

Szól a mese egy királyról, kinek menyasszonyát hirtelen halál rabolta el. Elbusulta magát a király és nem talált vigaszt a sok kincsben, hanem üresnek látta az egész világot. Ekkor jeientkezik előtte a bölcs jós és elmondja, hogy látta tulvilágról az elhunyt mátkát és hallotta szavát, hogy visszatér a föld színére, ha sirja szélén megáll

három olyan ember, ki életében még nem könnyezett. A király nyomban szalajtá követeit, de sem kunyhókban, sem palotákban nem akadtak azon egyetlen olyan emberre, kinek szeme könnytől még nem ázott.

Mit tanit a kis mese?

Hogy nincs is világon olyan ember, ki a könnyek adója alól fel volna mentve. Könnyet sirunk éltünk minden szakában. De legdusabban a gyermekkorban. Mikor első lépésünket teszszük a világba, már könny ül a szemünk szögletében. És ki számlálná a csöppeket, mik éveken át az ifju arczokon lepereregnek? Persze a könnycsatorna és a könnymirigyek élénk összeköttetésben vannak az idegekkel, és azért gyöngye szervezetü, ideges, izgékony gyermekeknél úgy mondják, hogy könnyü helyen tartják a könnyeiket. De mert a gyermeklélek hullámzása le is, fel is elég gyors, a könnyek hamar fel is száradnak és akárhányszor már mosolyog a szája, mikor még a harmatcsepp föl nem szikkadt az orczákon.

Sok oka van a gyermekkönyvek, sok módja az elállításának. Sir a gyermek könny hijján is, például haragból, önfajúségból, rossz hangulatból. Ezt szabad tiltani, sőt büntetni is. Ha ennek daczára tovább ordít a kis polgártárs, és nem akarunk komolyabban fellépni vele szemben, hagyjuk magára, ne törődjünk vele, menjünk pl. át a másik szobába és meséljünk valamit a többieknek. A kíváncsiság többnyire hallgatásra bírja őt is. Hogy könnyek árán ne kényszerítettessék magukat semmire a szülők, az természetes, de anyáknak sokszor nehéz feladat. Jól mondja Jean Paul, hogy az asszonyok, kik könny által akárhányszor csudákat tesznek a férfisziveken, maguk is hajlanak annak ostora alatt, ki jól tud nekik sirni. És ha egyszer-egyszer meg is keményítik szívüket, csakhamar gyöz rajtuk a gyengédség. Azt mondják a kis makranczosnak: »Nem! mert sirsz; de ha majd elhallgatsz, meglásd, mit adok!« Így már megnyugszik a kis zsarnok is.

Vannak fájdalomkönyvei is a gyermeknek; itt nem használ a tilalom; embertelen is volna. Ha testi fájdalom sajtolja azokat, iparkodjunk gyógyítással, könnyítéssel segíteni rajta; na erre nincs hatalmunk, vigasztaljuk a kis szenvedőt és szórakoztassuk. Játsszunk vele, meséljünk neki, tereljük fi-

gyelmét másra. Már ez magában is jobbulás és erősíti az ellenállási képességet.

Hogyan viselkedjünk a megindultság könnyeivel szemben? A könnyelmű, tékozló fiut könnyekre indítja az anyja szava, ki maga is zokogva végzi el az intést; de pár nap mulva feledve minden fogalom; megint a régi haszontalan. A megindultságnak volt hatása szemére, szívére, de nem volt a jellemére. Az érzelmek játékot üttek szegény fiuból, ha csak nem voltak könnyei is amolyan csalóka »krokodilus-könyvek«.

Ha nem is óvhatjuk meg gyermekeinket a könnyektől, legalább oda hassunk, hogy könnyben gazdag ne legyen az ifjuságuk. Hogy több öröm- és meghatottsági könnyet sirjanak, mint bánatot. Még Jean Paul szavát ismétlem, ki mondta: »A szomorú férfit csak elnézhetem, de a szomorú gyermeket nem; amaz vigasztalhatja magát filozofiával, de emezt a jelennek sanyarusága egészen legyüri!« És az isteni Mester szavát: »Valamint egynek teszték a kicsinyek közül, nekem tesztitek azt!«

NÉPEK, NEMZETEK.

Bosnyák alkotmány. Az okkupált tartományok számára önállóságot és községi autonómiát tervez királyunk; sőt arról is szó van, hogy tartománygyűlést kapjanak a bosnyákok és hercegöczök, mint a többi örökös osztrák tartomány. Persze Boszniában a politikai törekvés nem erre áhítozik, hanem olyan országgyűlésre, mint a horvátoké, melyből aztán delegátusok volnának küldhetők akár Bécsbe, akár Budapestre, az már nekik mindegy.

Kormánybomlás Szerbiában

A szerb trónörökös részére kért nagyobb évi díj válságba sodorta a szerb kormányt. A skupstina leszavazta a kért „fizetésjavítást“ és Pasic miniszterelnök ma még csak azért nem hagyhatja el a kormány széket, mert a kereskedelmi tárgyalások velünk még nincsenek befejezve és ha új kormány lépne Szerbiában polczra, akkor az egész tárgyalást újra kellene kezdeni. Különben a szerződés e napokban végleges aláírásra kerül.

Összeesküvés a csár ellen.

Az autokrata eszmékhez való váratlan visszatérés, a hadsereg és a rendőrség előrenyomulása, a miniszterek tehetetlensége és a birodalmi dumának közeli fölmozgatása újra nagyon elkéséltette a forradalmárokat. A terroristáknak sikerült a csári palotában magában szövetségeket találni. Miként II. Sándor csár annak idejében íróasztalán találta halálítéletét, ugyanugy a csárné is kis fiának ágyán talált egy iratot, amely a trónörökösnek halálra való elítélését jelentette s tudatja, hogy ő éppen oly kevésbé fogja elkerülni az ítélet végrehajtását, mint atyja, akit a forradalmárok szintén halálra ítélték. A csári palotában véletlenül rábukkantak villamos drótokra, amelyek tizenhét elrejtett bombával voltak összekötve. A rendőrség a legszigorubb intézkedéseket tette, hogy ez a fölfedezés titokban maradjon, de mégis nyilvánosságra jutottak egyes részletek a csár ellen intézett merényletről. Miként II. Sándor csár idejében, most is a csári család közvetlen környezetében vannak a forradalmárok.

A szaloniki vasut. Ausztria-Magyarország még a berlini kongresszustól megbízatást kapott, hogy Macedónián keresztül szaloniki-i kikötőig vasutat építsen. Most szándékszik a monarkia ennek eleget tenni. A szultán megadta hozzájárulását és osztrák meg török mérnökök már mérik is a vasut pályáját. Oroszország azonban erős hangon tiltakozik a terv megvalósulása ellen és annyira élesen támadta a monarkiát, hogy az orosz követnek azonnal el kellett hagynia Bécsset. Pétervárott nagy a zavar általában. A csár környezete már úgy beszél a háborúról, melyet ellenünk viselnének, mintha kész dolog volna. — Oroszország régen készül, hogy valahol kiköszörülje a csorbát, melyet tekintélyén a japán seregek okoztak és szíves-örömet kezdene hadat akárkivel, csak győzelemre legyen kis kilátás.

Dalmátok a horvátok ellen.

Dalmáciában az utolsó hetekben a papság sűrűn izgat a horvát nyelv egyházi használata ellen, a nép ellenben ragaszkodik az ősi idiomához.

Karigrádban például fél esztendő óta nem esett keresztelő, mert a papok megtagadják a horvát nyelvű szerzetést. A falvakból pedig inkább nem viszik szentségre az újszülöttet, semhogy latin nyelven történjék a keresztelés. Érdekes különben, hogy az ott használt horvát nyelv az ugynevezett glagolita, egy régen elhalt nyelv, melyet senki sem ért meg, a latin nyelvet ellenben a nép közül is sokan értenék.

A perzsa-török viszály, melyet Anglia hiába próbál megszüntetni, mindig élesebb lesz. Oroszország keze erősen benne van, hogy a béke létre ne jöhessen a két mohamedán állam közt, mert Konstantinápolyt megkaparítani reméli, ha a török birodalmat kelet felől Perzsia törői össze. Oroszországban megint tulerőre kapott a háborus párt és közel van annak napja, hogy a csár birodalma megint valami kétes kimenetelű nagyobb háboruba sodródik. A török elleni támadó hadjáratra már erősen készülnek.

Lengyelek elnyomatása. Bár a világ minden művelt részéből hangzanak tiltakozások Poroszország üldöző magatartása ellen, és a kormányok is átiratot küldenek a lengyelek érdekében, a német birodalom nem vonja vissza azt a törvényjavaslatot, mely a lengyelek földbirtokainak kisajátítását határozná el és hontalanná akarja tenni előbb a dus, azután a kisebb földbirtokosokat.

A portugál események.

Manuel királynak sebe a karján egészen beheged; sérülése nem oly súlyos, mint első percben hitték. A király tevékeny részt vesz az országos ügyek vezetésében és eddigi két nevelőjét tartja maga mellett titkárnak, kik csak jót tanácsolnak neki. A király kegyelmet adott mindazon matrózoknak és tengerésztesteknek, kik lázongásért gályát vagy számkivetést szenvednek és ezzei igen jó hatást tett a népre. Hasonlóan általános örömet kelt az a királyi dekretum, mely a községek és kerületek nyakára küldött abszolút biztosokat visszahívja és a hatóságok önkormányzatát helyreállítja.

A kormány most koalíciós alapon került ki; minden párt képviselve van a minisztériumban és egyformán támogatják a rendcsináló kormányt minden pártból. Hacsak majd a választási küzdelem márcziusban meg nem bontja a pártok egyetértését, komolyan hozzálatathatnak az ország zilált pénzügyei és romlott belviszonyai rendezéséhez.

De azért Franko diktátornak is vannak hívei. Ezek közül legtöbbben úgy tettek mint Franko maga; visszavonultak a politikától és külföldre távoztak. De mások viszont élesen támadják a kormányt és visszakövetelik Frankot az ország élére. Azt hangoztatják, hogy csak ez az erős kezű férfi tudna a király oldalán helyt állani és követelik, hogy Manuel király nevezze ki a megszökött Franko Ivoaot az ország teljhatalmú kormányzójának.

A köztársasági párt sem marad tétlen. Szervezkedik és nap nap után más helyen tart népes gyűléseket, hol az alkotmány revidálás-

Franko Ivoa.

és a királyság eltörlését fejtegetik. A király nem tanusít a köztársaságiakkal szemben oly merev ellen-szenvet, mint atyja, hanem fogadja őket és tárgyal velük is az ország érdekében. Vezérüket kihallgatásra invitálta és azt mondja neki: — Ha ön köztársaságot óhaj, csak vallja bátran ezt a nézetét, én nem fogok utban állani, ha a nemzet többsége ezt az alkotmányt kívánja. Mindnyájunknak egyet kell érteni abban, hogy a haza java a legfelsőbb törvény. Hazámnak én is igazi barátja vagyok én nem kívánok neki mást, csak a javát!

A polgárság rétegenként más-más felfogásnak híve. Igazi többségre egyik párt se számolhat. A főváros magatartása legnyugodtabb. Mégis nem ritkaság, hogy százával csoportosulnak emberek a királygyilkosok sirja körül és ott tüntetnek.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni forduljon a Kisbirtokosok ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsönköri teendőit ellát. Kölcsönöket a földbirtok fele értékeig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4 1/2%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4 1/2%-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül készpénzben fizettetnek ki. Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Rendzavarás nem fordul elő, de azért a helyőrség állandóan készenlétben áll és fegyveres őrség járja be az utcákat. Tíz óránál tovább senkinek sem szabad az utcán tartózkodni; ki később jár haza, a katonaság előtt igazolni tartozik magát.

A király magához kérte egy ártatlanul agyonlőtt férfinék anyját, kit akkor pusztított el a rendőrség, mikor a királygyilkosokat üldözte, holott csak postára ment és véletlenül volt tanuja a merényletnek. Mánuel azt mondta az anyának, hogy osztályosok ők a gyászban és tudatta vele, hogy évdíjat adat neki a pénztárból életfogytig.

Kinai fohász esőért.

Tudósítás a missziókból.

P. Steiner Elek 1905. nyarán Kínát járta. Ott akkoriban hónapok óta eső nem esett, a hőség ellenben 32 fokos volt. Kiszáradt minden növényzet. Az aratás maga nem szenvedett, mert a korai nyár folytán már májusban learattak és betakarítottak, június közepéig csépléssel is kész voltak; ellenben az új vetés alá való szántást nem lehetett megkezdeni, mert nem jött a szükséges eső. A szükség nagy mester: megtanít imádkozni. Reggeli és esti imájukkal, valamint ünnepeken és vasárnapokon a keresztény kínaiak elvégezték az előírt imákat esőért. Már a májusi aratás kezdete előtt imádkoztak, mikor aztán a sürgős mezei munka szünetét parancsolt, annak multával kettőzött buzgalommal folytatták; a rendes imákhoz még a rózsafüzér és a loretói litániát is kapcsolták, hogy megeredjenek az ég bedugult csatornái. Még se esett. A szűz hajadonok három napi szigorú böjtöt is vállaltak. Csak nem esett. Csöpp se. A föld pedig repedezett az ember talpa alatt.

Ekkor az egész hitközség tartotta a böjtöt minden hét szerdáján és és péntekjén. Kezdték június 21-én. Nemcsak a felnőttek, hanem még a 7-8 éves gyermekek is, nemkülönben az aggastyánok. És ekkor végre,

a június 24 és 25-ike közti éjjelen megérkeztek a várva-várt felhők, ontották az ég vizeit és eltartott az eső egész vasárnapon át. Nagy volt a katolikusok öröme. Seregestül tódultak a templomba, hol a papjuk Te Deumot tartott.

A szomszéd község pogányai is tartottak szertartást esőért, körmenetben járulva az eső-isten bálvány-szobra elé. Lobogókat hordtak maguk előtt, melyeken sárkányt és bálványképeket láthattunk, azután következett a nagy vörös ernyő (a nap jelvénye), melyet keresztények se hagynak el körmenetben; erre négy erős, szálas férfi következett, kik hordozó szobrot vittek, az eső-isten bálványát, melyet e czélra egy távoli község adott nekik kölcsön. Persze a muzsika se maradt el. Sőt bonczot (így hívják a kínai papot) is invitáltak, kinek tiszte volt, hogy az imákat elmondja. Csak morgogva imádkozott, mint általában a kínaiak, szavát érteni nem lehet.

A körmenet egy, a község szélén levő medenczéhez tartott, mely esős időben sok vizet gyűjt és azután is soká megtartja; most azonban teljesen ki volt száradva. Tizenkét öreg özvegy asszony kitakarítja a medence fenekét és fa-ásóval mélyíti azt, miközben dalolnak: „A seprők söpörnek . . .“ Innen a tömeg egy távoli tágas sík mezőre lépked, hol nagy ivben körbe viszik a bálványt és közben folyton kiáltoznak segítségért az ég felé. Mozsárdurrogás és pisztolylövések jelzik, mikor a szertartásnak vége van. Megismétlik ezt kilencz napon át. A meghallgattatás esetére mulatságokat és színjátékokat ígérnek az eső-istennek, ellenben szidalmazzák, gyalázzák, sőt összetöréssel fenyegetik; most hamarabb könyörült meg rajtuk a bálvány, már a negyedik napon volt az, hogy esett. Örömittasan táncoltak, énekeltek, muzsikáltak a pogányok . . . szegények . . . Mikor jön el rájuk nézve is a boldog idő, hogy kérve és hálálkodva csak az egy igaz Istenhez fordulnak!? Ezt iparkodnak elérni az önfeláldozó hittérítők.

A munkások érdekében!

A „Gazdasági Munkás- és Cselédpénztár“ jelentése.

A Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter által alapított „Gazdasági Munkás- és Cselédpénztár“ igazgatósága most adta ki jelentését mult évi áldásos működéséről. A földmívelésügyi miniszter humánus gondolkodását és nagy szociális érzékét bizonyítja ez intézmény megalkotása. A szegény elbetegesedett, megrokant vagy elaggott gazdasági munkások és cselédek a pénztár megalakítása óta nem néznek többé vigasztalanul a jövőbe, nem vár reájuk az eddig elkerülhetetlen koldusbot, mert munkaképtelenségük esetén van mire támaszkodniok; kapnak annyi összeget, a melyből szerény igényeikhez mérten holtuk napjáig megélhetnek. Halálos szerencsétlenség esetén pedig családjuk is részesül tetemes segítségben.

Minden szociáldemokrata izgatás daczára a gazdasági munkások és cselédek hamarosan fel is ismerték az intézmény czélszerű voltát és ezerszámra sietnek, hogy csekély heti befizetés ellenében a maguk és családjuk nyugalmát biztosítsák. Az igazgatóság kimutatása szerint a pénztár tagjainak száma a mult évben 650.000-re szaporodott. Ez az óriási szám minden dicsérő szónál szebben beszél a tagok közül a mult évben ideiglenesen munkaképtelenné vált 6966, akik között összesen 289.880 korona osztott szét segélyképpen. Munkaközben történt baleset következtében meghalt 251 tag. Ezeknek családtagjai kaptak összesen 68.445 koronát. Kifizetett a pénztár az 1907. évben különböző czimeken összesen 426.210 koronát.

A szociáldemokrata lapok ez igazán szociális intézménybe is belerakaszkoznak. Becsmérlik, kicsinylik, gyalázzák Darányi miniszterrel együtt. Ez az eljárás érthető. Nekik semmi sem jó, a mit az állam csinál, még ha olyan is, a melyet ők fejük tetejére állva sem tudnának megcsinálni. Nekik vigasztalan nyomor, nekik beesett arc, elkeseredéstől sötétten villogó szem kellene, elcsenevészedett, csonttá aszott em-

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója.

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Ontóház-u. 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges aczélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 frrtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

berek, a kikkel régóta várt és sokszor ígért forradalmukat megkezd-hessék. Az állami szociálizmust gyűlölik, mert érzik, hogy ez fogja a szociáldemokrácia vesztét okozni nemsokára.

A mezőgazdasági munkások ám okosabbak náluk. Úgyet sem vetnek ostoba fecsegésekre, hanem mennek a józan magyar eszük után. Oket nem érdeklik a távol jövő homályában derengő állítólagos hajnalesillagok. Csak a jelenben éljenek jól, csak életük folyamán ne jussanak koldusbotra. A jövőt csinálják meg a dédunokák vagy azoknak dédunokái. Ok csak a jelent látják és a legközelebbi jövőt. És okosan teszik. Sorakozzanak is minél nagyobb számmal a „Gazdasági Munkás- és Cseleddpénztár” köré! Ide fordított pénzük biztosabb helyen van, mint a — pártkasszában...

A drága kincs.

Dr. Kiss Ödön.

Akárhány jó emberünk, vagy asszonyunk korai halálát nem tudjuk megérteni. Éltük java korában megragadta őket valami kórság és ravatalra dobta. A legtöbb ily esetben elmondhatjuk, hogyha egészségükre több gondot fordítottak volna, még sok évet élhettek és embertársaiknak hasznára lehettek volna. Például hány kisebb hülés lepi meg az embert, mikor semmi ügyet se vetünk rá és kiteszük magunkat további meghülésnek, miből aztán nagyobb kár származik.

Azért tanácsolom mindenkinek, hogy már a kis bajra fordítson nagy gondot és magát fokozottabb mértékben kímélje. Három nagy hatású orvosser van, melyet ilyenkor alkalmazunk: a me'eg, a nyugalom és a mértékletesség. Tekintélyes orvosok fanitják, hogy a legerősebb hüléssel huszonnégy óra alatt készen kell lennünk, ha azonnal a meleg ágyba bujunk és egy vagy két napig nem eszünk. Télen, de nyáron se üljünk soha háttal az ablaknak, még ha jól záródnak is azok, se a hideg fal felé. Ki a szobában felhevült, ne siessen a hűvös szabad légre. Idős emberek hordjanak a felső ruha alatt flanell-lapokat a hátukon, mert a hát oldaláról hülnek meg legkönnyebben a légző szervek. Persze ezek a flanell-lapok jóval lejjebb érjenek a lapoczkánál.

Ki minden reggel állott vízben lemossa felső testét és legalább hetenkint egyszer meleg vízben szappannal fürdik, csakhamar ta-

pasztalja, hogy egészsége javul. Ha hetenkint többször is fürdik, annál jobb. Ilyen és eféle egészségi rendszabályt némely ember terhesnek talál és kényelmetlennek; de a korai kórság és állandó betegeskedés még sokkal fáradtságosabb és korai halál még sokkal ijesztőbb, holott az egészség óvása mellett az öregség is édes, hasznos és örömteli.

Az egészségnek még egy generális zálogát kell végül említeni: a lélek nyugalmát és a jó lelkiismeretet. Ember, ne boszankodj és ne vétkezzél. A lélek egyensúlya megtartja a test fürgeségét és ellentálló képességét.

KEDVDERITŐ.

Haragos feleség. „Mamuska, mesélj valamit!” — Hagyj békén, rossz a kedvem.” — „Azért mesélhetsz valamit.” — „Hát menj apádhoz, kérdezd meg, hol maradt ki reggelig, mindjárt hallasz egy mesét.”

Orvosi tanács. „Kedves doktor ur, fáj a fejem, kavarog a gyomrom, nyilal az oldalam, szorul a szívem, sajog a hátam, hasogat a lábam; Istenem, mennyit szenvedek! Mit csináljak?” így panaszkodott a beteg orvosának. Amaz kis ideig gondolkodik, azután felel: „Csináljon végrendeletet!”

Barátság és udvariasság. „Tegezödöl Kovácscsal?” — Már tavaly óta, de ha gorombáskodni kell vele, akkor magázom!”

Anyai büszkeség. Két pesti ház-mesterné beszélget a katonai fiáról s természetesen, mindegyik a magáét dicséri feljebb. Végre, mikor már kifogyott Salákné a dicsérni valóból, még ezt mondja: „Az én fiam mégis előbbre van, mert az asszonyság fia a 32-eseknél szolgál, az enyém pedig a 28-ikban és nemsokára átteszik a 27-ikbe!”

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

D. J. Ószentiván. Kivánsága szerint elszámoltuk. — **K. J.** Orosztony. Kérését sajnós, nem teljesíthetjük, mert egy olyan könyvnek 8-10 korona az ára. — **R. K.** P. M. Nincs benne csalafintaság, éppen olyan, mint bármely más sz rencsejáték: a pénzt koczkatatja az, a ki nyerni akar. — **P. F.** Várgéde. A had entességi díjat 12 éven keresztül kell fizetni. On mint gazdasági cseléd, hat koronát fizet. — **D. I.** Repejő. Tudunkkal még nincs megállapítva a pontos idő, a mikor öfelsége magyar földre jön. — **R. J.** Mád. Zimánd község Aradmegyében van.

— **K. D.** Sárospatak. Kérdezett szalámi-gyárnak a cí.ne: Budapest, Kacsá-utca 17. — **G. J.** Perbete. Szent Antal pecsétéink elfogytak. — **K. J.** Ungvár. Képezdében csak úgy veszik fel, ha legalább négy középiskolát végzett, tehát nagyon természetes, hogy beszámítható négy gimnáziumnak. — Ifj. **V. I.** Füle. Egy koronát 1908-ra irtunk. — **B. F.** Pádé. **P. M.** Szilasbalhás. **I. J.** Lébeny. **P. J.** Kispeterd. **H. J.** Nemcsák. **K. J.** Heőkürt. **W. L.** Gergelyfalva. Rendben vannak. — **Sz. Gy.** T.-Szlatina. Mult évről 50 fillér a hátraléka. Ezt kérjük a f. évi előfizetéssel együtt beküldeni. — **B. T. I.** Legyesbénye. Tessék Mária-Sternbe (Bosznia) fordulni az ottani trappista-kolostor főnökéhez. Onnan kaphat Lourdesi vizet. Ajánlatos a német levelezés. — **B. I.** Hosszuperesztég. Nem írta meg nekünk a sorsjegyek számát és minőségét, tehát nem adhatunk kielégítő választ. — **O. I.** Attala. A pénzt mi kaptuk meg s azóta rendesen küldjük is a lapot. — **M. I.** Szepsi. Kérdezett lakását nem tudjuk kipuhatolni. — **A. P.** Dávod. A földmívelési minisztériumba kell kérvényét küldeni. Ott nyilvántartják az ajánkozó munkásokat és elhelyezik őket.

KÖZGAZDASÁG.

A vetés állása február 15-én. A földmívelésügyi miniszterium a gazdasági tudósítoktól beérkezett jelentések alapján a vetés állásáról ezeket közli: A lefolyt január és a február hónapban is állandóan változó időjárás és a sok helyütt hiányzó hótakaró a gazdák nagy részét elégedetlenné teszi. Sokfelé el is olvadt a hó, csupán a februári nagy havazás, a mely az ország egy részére kiterjedt, hozta meg az érintett vidékeknek a szükséges hótakarót, bár helyenkint az utóbbi napokban észlelt viharos időjárás ezt az állapotot is megromtotta: lesepervén a havat, védtelenül hagyva a zsenge vetést. A hegyi vidékeken, a hol többször havazott, állandóan van hó; itt az erdei famunkálatoknak kedvez is. A vetés teelése és állapota felől a nagyon is változó időjárás hatása alait ez idő szerint véleményt sem lehet mondani, mert maguk a gazdák sincsenek abban a helyzetben, hogy csak megközelítőleg is ítélhessenek a vetés állapotáról; — mindenesetre a tavasztól sok függ. A gazdasági munkálatok leginkább az erdőben folynak, főlemlíthetők továbbá még a nádvágás, jéghordás és a földön a trágyatergetés. Szőlők alá földforgatással is több helyen foglalkoznak. Az állatállomány istállóra szorult, az állategészségügyi állapot országszerte kielégítő. Takarmány szalma és tengeriszárféle takarékos kezeléssel — mivel sok erőtakarmányt is fogyaszt a jószág — elegendő lesz.

Lisz
19.30,
18.40,
12.50,

B
M
Tis

Mi

L
m
Ar

választ

Kükü
tulajd
Medg

Tes
Az árjegy
elismérő k
megtétele
illeg bizon

R
TE

Budapesti piaci árak.			Pestvidéki			Fejérmegyei				
Liszt. Nullás	19.70,	egyes 19.50, kettős	75	22.20	—	22.70	76	22.80	—	24.10
19.30, hármás	19.—,	négyes 18.80, ötös	76	22.65	—	23.05	79	22.90	—	24.65
18.40, hatos	18.—,	hetes 17.20, nyolczas	77	22.85	—	23.25	Rozs I. rendű	22.10	—	20.20
12.50, F. 7.—,	G. 7.20.		78	22.95	—	23.35	„ középrend.	19.90	—	20.—
			79	22.70	—	23.10	Árpa takarm. I.	15.20	—	15.40
							„ II.	15.60	—	15.20
							Köles	—	—	—
							Zab I. rendű	16.10	—	16.40
							„ II.	15.80	—	16.—
							Tengeri (belföldi)	13.45	—	13.65
							Repcze nem került piacra e héten.			
							Disznózsír 100 kg	1.39 K.	szalonna 1.05	
								és 1.18	korona közt	

Minden magyar ember vegyen

RÁKÓCZY SORSJEGYET!

Főnyeremény 40000 korona.
Az összes nyeremények 90000 korona.

A nyereménytárgyak kiállítása megtekinthető:

BUDAPESTEN,
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatt.
Huzás 1908. márczius 15-én a fővárműhelyben.

Egy sorsjegy ára 1 kor.

Kapható mindenütt, vagy rendelhető a sorsjegyirodákban Budapesten.

Drótkerítés
legolesőbb

Arjegyzék díjmentesen!

Arjegyzék díjmentesen!

Stadler Mihály
kerítésgyáránál
BUDAPEST, VI., Váci-körút 41/j.

„Szőlősgazdák könyve”

melegen ajánlható szőlőbirtokosoknak és munkásoknak.
Ára 1 korona, mely összegnek előre való beküldése esetén bérmentve küldi meg lapunk kiadóhivatala

Szőlő-oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótálva legdusabb

választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 17. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbéli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

KRISTÁLY FORRÁS

szénsavval telített ásványvíze hasznos ital **étvágy zavaroknál és emésztési nehézségeknél.** A legtisztább és **legégszesebb** asztali és borvíz. — Hathatós **szomjcsillapító.** — Övszer fertőző betegségek ellen. — Orvosi rendelet szerint egy melegített pohárral igyék éhgyomorra. — Kiváncra telítésnélküli töltést is szállít a

Szt. Lukács fürdő Kútvállalat Budán.

„Szt.-lukácsfürdő”
gyógyfürdő, Buda.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forró-meleg kénforrások, iszapfürdők, iszapporogatók, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvízszodák. Olcsó és gondos pensió. Csúsz, köszvény, ideg-bajok. Lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a **Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.**

A ZOLTÁN-FELE CSUKAMÁJOLAJ

TELJESEN IZ ÉS SZAG NÉLKÜL! KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN.

Meghívás
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
66. rendes közgyűlésére,
 mely 1908. évi február hó 22-én délután 6 órakor
 a bank helyiségeiben fog megtartatni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat és a felmentés megszavazása.
 3. Alapszabálymódosítás.
 4. Igazgatósági választások.
 5. A felügyelő-bizottság választása.
- Budapest, 1908. évi február hó 5-én.

Az igazgatóság.

Utánnomás nem díjazatik.

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valót tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.

Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jószágát.

Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell, sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
 :: **BIHARDIÓSZEG.** ::

A valódi Kállai-féle
„GLÓRIA“
 benzínmotorok és motoreseplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részlettel megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégtől ingyen árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
 NAGYMEZŐ-UTCA 4?
 Hol használt járgányos s göcsseplőkészletek cserébe is vétetnek

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

MEZŐ-FAZDAK-FICVELLÉSE

MEZŐ-TERMELEK-FICVELLÉSE

HAIDEKKER SÁNDOR
 Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18. sz.
 kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott

„HUNGÁRIA“ DRÓTFONATOKNAK
 melyek előnyeiknél fogva felülmulnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Kiszolgálás azonnal, figyelemmel és pontosan.

„Hungária“ drótfonatok négyzetmétere 30 fillértől feljebb.
 Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

FISCHER és TSA NAGYENYED
 FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete
 1.000.000 Gyümölcsfa-alany
 1.000.000 Elő sövény csemete
 setanyfák, díszcserjék, tülevelűfák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Európai és amerikai sima és gyökéres vessző.
 Különlegesség: Csemegeszőlőoltványok.

120 kat. hold művelési terület

30.000
 Kiváló szép beszüccerzei és boszniai szilvafa csemete.

Arjegyzék ingyen.

Kettős elektromágneses kereszt
 gyógyít és felüdít kezeség mellett.
 Telefon 45-22

E készülék gyógyít és segít lág-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértó-lulás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, R. B. 86907. sz. a testben s míg egy-nagyothallás, a szív-
 verés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgörcsök és egyéb görcsök, az ét-
 vágycsökkenés, a hideg-
 kezek és lábak, a csusz-
 kőszvény, ichias bajai-
 ban; influenzában, s a
 velejárási háttérjásoknál
 különösen idegbántal-
 maknál s a velők járó
 álmatlanság bajai-
 ban; a rendetlen vérkerin-
 gés bajai-
 ban s még sok
 más oly bajban, a melynek
 a normális orvosi kezelés
 szerint villamosáram a gyó-
 gyító szere

Ahol már minden hasztalan volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

E készüléknek tagad-
 hatatlan előnye az,
 hogy nemcsak időről
 dőre, de állandóan
 jótékony villamos
 áramot áradoztat szét
 felül szinte bámulatos si-
 kerrel gyógyít, másfelől
 a leghaladatosabb övszer
 az emberi szervezet meg-
 rohanó betegségek ellen.
 Nagy figyelemre méltó az
 a körülmény, hogy husz-
 éves betegségeket teljesen
 meggyógyított. Az iródám-
 ban levő elismerések és
 bizonyítványok, a melyek
 a világ minden részéből
 halásan emlékeznek meg
 találmányomról, mindenkor
 mindenki által megtekint-
 hetők.

Akit legkésőbb 45 nap alatt
 nem gyógyít meg készülé-
 kem, az visszakapja pénzét.

Nagy készülék ára 8 korona. Oly betegségek ellen, valók
 melyek 15 évnél nem
 hosszabbak.

Kis készülék ára 6 korona. Csak gyermekeknek s igen
 érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld
 részére

Müller Alhert, Budapest, V/5., Vadász-utca 34.

Szőlő-
 oltványok
 kétéves gyökérrel hi-
 ányok pótlá-
 sára és tele-
 pitésre, sima
 oltványok,
 nemes vessző-
 szők, ülte-
 tésre és páro-
 sitáshoz leg-
 jobb fajokban
Hegybor
 kitűnő minő-
 ségben kap-
 ható

SZEKELY A.
JOZSEF,
 Gyöngyös

Olcsó
eseh ágytollak

5 kiló uj foszott 12 K; fe-
 hér, pehelykőnnnyű 18-
 24 K; hófehér foszott 30
 —36 K; szállítás franko
 utánvétellel. Csere és visz-
 szárvetés a postadíj meg-
 térítésével történhetik.

SACHSEL BENEDEK, Lobes II
 Pilsen U.p. Csehország

Kedvező
 alkalom!
6 koronáért

küldök 4 és fél kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom, enyhé

pípere szappant
 rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József
 BUDAPEST,
 VIII., Bezerédi-utca 3.

KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000-nél több ábrával minden-
 nemű nikkelt, ezüst- és aranyórákról, vala-
 mint mindenemű szolid arany és ezüst-
 árukról, hangszerekről, aczéll és bőr-
 árukról stb. eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra — — — K 3.—
 System Roskopf patent óra — — — K 4.—
 Svájci eredeti system Rosk. pat. K 5.—
 Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra K 7.—
 Ezüst rem. óra „Glória“ művel K 8.40
 Ezüst rem. óra dupla fedéllel — K 12.50
 Orosz tula nikk. cylinder rem. óra „Luna“ művel — — — K 10.50
 Kakukóra 8.50, Konyhaóra — — — K 3.—
 Ébresztőóra — — — — — K 2.90
 Feketeerdei óra — — — — — K 2.80

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Koczkázat kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza!

Első óragyár

KONRAD JÁNOS BRÜXBEN cs. és kir. udvari
 szállító
Brüx, 863. sz. (Csehország.)